

72. quitantum quatuor habuit. Sed ad hoc respondetur quod quis sit magis idoneus, vel non, non iudicant examinatores, sed solus Episcopus, ut se habent verba clara Concilij d. cap. 18. vers. *Petrus ibi*, Quotquot ab his idonei, ponderanda est dictio, *idonei*, non dicit, magis idonei, sed quod eos tantum spectat iudicare idoneos, & eatenus eorum suffragia spectanda sunt, quatenus demonstrari possit idoneitas eorum. Et ita licet Galatius habeat quinque vota, & Nicolaus quatuor, tamen non potest negari quin & Nicolaus idoneus reputatus sit ab examinatores, quia habet majorem partem votorum, scilicet quatuor ex sex votis. Quis autem magis idoneus sit, non spectat hoc ad Examinatores, sed ad Episcopum, dicto cap. 18. vers. *Ex his que Episcopus quem magis idoneum*. Sicque an magis idoneus solus Episcopi videre est, nec major idoneitas argui potest ex majori numero suffragiorum Examinatorum, cum ad eos id non spectet. Unde cum Episcopus iudicaverit, ipse, qui ab Episcopo rejectus est, tamquam minus idoneus potest appellare, & iudex appellationis definit quis sit magis idoneus.

53. Causa in S. Congregatione bis proposita cum dubitaretur an deferendum esset appellationi, licet Rota de hoc non dubitaret, duae sententiae Congregationis fuerunt. Altera quod deferendum esset, quia appellatio est a collatione Episcopi ad familiam relationem ei per examinatores factam; & sic ab utroque appellavit, & iudicio Examinatorum, & a mala electione Episcopi. Quantum ad iudicium Examinatorum videtur potuisse appellare, quia nullo iure prohibetur appellatio, & Concilium eam admittit d. cap. 18. ubi inquit, Examinatorum relationem quominus executionem habeat nulla devolutio, aut appellatio impediatur, aut suspendatur. Sicque permittit appellationem, quae non suspendat, sed devolvat, & devolutio illa non impedit executionem. Et ita semper Congregatio credit licere appellare a iudicio Examinatorum propter illa verba. Quo autem ad appellationem a collatione Episcopi, intrat Bulla Pij V. quae permittit claris verbis appellationem, quae devolvit, & mandat fieri novum examen. Altera tunc opinio, quod imò non sit locus appellationi isto casu neque ex Concilio, neque ex Bulla Pij V. Ex Concilio, quia non dicit expressè quod liceat appellare, sed quod appellatio non impedit. Ad Bullam Pij V. respondetur quod non procedit quando Episcopus eligit cum, qui ab examinatores pro magis idoneo approbatus est, ponderando illa verba, *magis idoneis reperitis*. Sed respondetur dupliciter. Primum, illud iudicium, quis sit magis idoneus, Concilium dedit Episcopo, non Examinatores, quia illa verba, *magis idoneis reperitis*, reguntur a verbo, *conferantur*, & hoc pendet ab eventu coram iudice appellationis, qui novo examine pronuntiabit magis idoneum. Secundò quia illa verba, *magis idoneis reperitis*, intelliguntur de his, qui magis idonei reperti fuerint, etiam ex examine subsequenti. Sed postea relato decreto in quadam causa Interamnen, factò a Sac. Congregatione, quod in fortioribus terminis probat a iudicio Examinatorum etiam quod absolute quum reproberentur, posse appellari,

& ad novum examen provocari; item a prelectione Episcopi, qui sequitur iudicium Examinatorum unam magis idoneum praeferat, posse per eum, qui repulsi sit absolute appellari, & ad novum examen provocari, ita Congregatio generalis re diligentissime pensata censuit.

54. Quintò QUERO. An, & quando expiret Examinatorum Synodaliū auctoritas; & an Episcopus in locum demortuorum possit alios extra Synodum substituire.

Solutio. Si quidem Episcopus sit intra annum, quo Synodum tenetur celebrare, & Examinatores in ultima Synodo deputati omnes obierint; ex decreto Clementis VIII. hac de re edito ex antiquis Examinatoribus Synodalibus, si fuerint, subrogatos non pauciores numero sex; quod si non exstant Examinatores Synodales antiqui, qui ad hunc numerum ascendant, tunc Episcopus eligat illos qui fuerint, & alios suppleat de novo approbatos tamen a Capitulo, usque ad numerum praedicti supplementum. Verum si nulli ex antiquis superstitibus fuerint, tunc Episcopus omnes novos Examinatores; qui a Capitulo approbati sint, non pauciores dicto numero sex substituat, ex quibus Episcopus debet tres eligere pro concursibus perhincendis. Verum elapso in no, quo Episcopus tenetur Synodum Congregare, S. Congregatio censuit si ex Examinatoribus in ultima Synodo deputatis aliqui fuerint defuncti, ceterorum officium expirare, atque eos, qui superstant, pro legitime amplius non haberi, neque ad examen promovendorum ad Parochiales ecclesias adhibendos esse; idque etiam si ex Examinatoribus unustantum obierit.

Porro tametsi in quolibet concursu sufficientes tres Examinatores Synodales ex precepto Concilij Tridentini d. cap. 18. §. *Transacto*, vers. *Nonnulli*, quam tribus, sess. 24. nihilominus qui potest contingere, ut aliqui ex eis in illo concursu ex aliqua causa sit suspensus, aut non usque iaque idoneus, & ex culpa, & negligentia Episcopi, qui Synodum diluit celebrare, factum est, ut non extet integer numerus sex Examinatorum à Concilio praehinitus merito elapso anno executionis S. Congregationis cessat officium, & auctoritas ceterorum superstitum.

55. Ad haec S. Congregatio consulta ab Episcopo Carthaginensi, an concursus, & examen praeparochialibus providendis factum a tribus, vel quatuor Examinatoribus Synodalibus una cum illis tribus, vel quatuor ab Ordinario tamen deputatis, sit contra formam Trident. Concilij & provisiones Parochialium sic ab eo ordinario factum nullae, & Sedi Apostolicae reservatae; respondit esse contra formam à Trident. Concilio praetripam, nulliusque esse momenti, & collationem ad Sedem Apostolicam vigore Constitutionis Pij V. esse devolutam.

DE SACRA Vnctione.

Cap. Cum venisset.

S Y M M A R I V M.

1. **E**cclesia Graeca in ordinationibus, & consecrationibus servare debet unctiones, quas servat Ecclesia Romana. Episcopus cui consecratur, inungitur Chrismate in capite, & manibus, quod si fuerit omisium per tres Episcopos est supplendum ibidem.
2. Vnctio exterior, & interior an congrue hic describantur, & an interior unctio sit gratia, vel character sacramentalis. Annè Codex sit Mendosus, & quoniam modo restituendus ex manuscripto Bibliothecae Vaticanae.
3. Ordo Presbyteratus an ita requirat porrectionem calicis cum vino, & Patena cum hostia, ut si vinum desit, character non imprimatur, & num. seqq. usque in finem.
4. Calicis, & patena traditio ex sententia antiquorum Canonistarum non est de essentia ordinis Sacerdotalis.
5. Ordinationis, & consecrationis substantia quae sit.
6. Ordinationis, si quid ex substantiis fuerit praetermissum, ex integro est iteranda, ac si nihil esset actum, & num. 50. & seqq.
7. Ordinationis, si aliquid de solemnitate praetermissum fuerit, non iteratur, sed caute suppletur omisium, & quae sint de solemnitate.
8. Missa, & jejunium ordinantis, & ordinandi an sint de substantia ordinis, vel de solemnitate tantum.
9. In ordinatione si levita fuerit praetermissum, suppleri possunt ad cautelam. Et quae dicantur levita.
10. Canonistarum sententia, quod calicis, & patena traditio non sit de substantia ordinis Presbyteratus, quibus fundamenta nitatur.
11. Character in sacramento Confirmationis imprimatur in ipsa unctio.
12. Vestimenta sacra non debent contrahi nisi à sacerdotibus hominibus, nec semel consecrata iterum consecrantur.
13. Et relici possunt solo, seu panis non sacro.
14. Character idem in sacramento ordinis iterari non potest, & cur.
15. Acolytho an imprimatur character in acceptione candlelabri, an vero ut colli. & num. 63.
16. Diaconi in primitiva Ecclesia fuerunt ordinati per manus impositionem absque traditione libri Evangeliorum. & num. 65.
17. Stephanus ab Apostolis fuit ordinatus Diaconus, & ministravit in altari Iacobo Apostolo.
18. Evangelium quibus temporibus scriptum fuerit ab Evangelistis.
19. Sacramenta omnia sunt ex Institutione Christi.
20. Ecclesia sicut non potest nova Sacramenta instituire, ita nec materiam, & formam Sacramentorum immutare.
21. Sacramenta sunt fundamenta Religionis.
22. Ritus, qui in Sacramentis sunt ex institutione Ecclesiae, non sunt de essentia, sed de solemnitate tantum.
23. Character ordinis potest anima insigi per Institutionem Ecclesiae ex sententia Canonistarum, Contrarium num. 67.
24. Anima sunt de iurisdictione Papa, & spiritualium Patrum.
25. Ecclesia Graeca à Latina discrepare non potest in essentialibus Sacramentorum.
26. Sacramentorum uniformitas pertinet ad unitatem fidei.
27. Graeci in ordinatione Sacerdotum an usantur porrectione calicis, & patena; an verò sola manuum impositione. num. 69. & 90. usque in finem.
28. Ordinum materiam Christus non instituit in particulari, sed generaliter, & indeterminatè. Contrarium num. 80.
29. Ordinatio Presbyteri valida est si fiat per traditionem vasis cum altera specierum ex sententia Henrici. Contrarium à num. 31. usque in finem. & praesertim, num. 76.
30. Species una sufficit ad essentiam sacrificij. Contrarium num. 46.
31. Papa potest ex gravi causa dispensare ut in una specie tantum fiat consecratio. eod. num. 30.
32. Sacramenta omnia tribus perficiuntur, materia, forma, ministro.
33. Ordinatio materia est illud, per cuius traditionem confertur ordo. Presbyteratus traditur per calicem cum vino, & patena cum pane porrectionem ibidem.
34. Characterem ordinis Presbyteratus non imprimi potest, si corrigatur calix sine vino, quibus fundamenta probetur usque ad num. 89.
35. Sacramentis, in quibus imprimitur character, illud est essentialè in quo, sive per quod character imprimitur.
36. Materia in ordine ita est ex necessitate Sacramenti, ut sine illa irrita sit ordinatio.
37. Ordinis cuiusque principalis actus est, secundum quem magis proxime ordinatur ad Eucharistiae Sacramentum.
38. Subdiaconi principalis actus est vasa Domini Corporis offerre.
39. Presbyteri principalis actus est ministrare Corpus, & Sanguinem Christi.
40. Character in quolibet ordine imprimitur per susceptionem illius signi exterioris, in quo principalis actus quem respicit ille ordo significatur.
41. Ordo quid sit.
42. Signi exterioris traditio requiritur ad essentiam ordinis.
43. Manus impositione non imprimitur character ordinis Presbyteratus, sed tantum confertur potestas ligandi, & solvendi. & num. 88.
44. Subdiaconatus materia est traditio calicis vacui, & patena vacua.
45. Materia debet esse distincta in Sacramento, in quibus est distincta forma.
46. Presbyteratus, & Subdiaconatus esse in Ecclesia ordines distinctos, est de fide.
47. Species una nullo casu potest sine alia ex intentione consecrari.
48. Materia in Sacramento debet significare principaliter rem contentam.
49. Significatio rei sacramentalis est de essentia Sacramenti, & habetur sufficienter per materiam eius.
50. Copula requirit concursum omnium copulatorum, &

- 50 Materia defectus in qualibet parte totum inficit Sacramentum.
- 51 Oleum non sanctificatum si adhibeatur in extrema Unctione, non fit Sacramentum.
- 52 Extreme Unctionis materia est oleum Olivæ ab Episcopo benedictum.
- 53 Confirmationis materia est chrismus consecutum ex oleo & balsamo.
- 54 Ordinatio tota est repetenda si aliquid omissum fuerit, de quo dubitetur an sit de substantia ordinis, necne.
- 55 Iteratum non dicitur quod ambigitur esse factum.
- 56 Manus impositio, & Unctio cui sit de essentia Confirmationis, non autem Ordinis.
- 57 Unctio in ordinatione Presbyteri est de solemnitate tantum.
- 58 Apostolus quando, & quibus verbis fuerint ordinati Sacerdotes, & acceperint potestatem ligandi, atq; solvendi.
- 59 Consecratio vestium in quo differat a consecratione Ministrorum.
- 60 Vestis sacerdotalis traditio quibus significet.
- 61 Diaconi potestas est media inter presbiteratam, Subdiaconi, & Sacerdotis.
- 62 Diacono imprimatur character in traditione libri Evangeliorum.
- 63 Achylus tradendum est tam candelabrum, quam arceolus, sed si unum sine altero datur imprimatur character in traditione arceoli.
- 64 Intellectus, cap. Presbyter, 23. distin.
- 65 Stephanus & alij Diaconi antequam scriptum esset Evangelium quomodo fuerint ab Apostolo ordinati.
- 66 Formas, quibus in ordinatione imprimatur character, esse ex institutione Ecclesie, erroneum est asserere.
- 67 Character ordinis insigitur anime immediate a Deo, ab Ecclesia autem infigitur, aut deleri non potest. & num. 62.
- 69 Græcorum ritus ordinandi Presbyteros per solam manus impositionem an olim existerit in Ecclesia Græca.
- 70 Græci an receperint Canones Concilij IV. Carthagenensis.
- 71 Græcos in sacra ordinatione habere usum porrectionis instrumentorum multis rationibus suadet. & num. seqq.
- 72 Unctio in consecratione Episcopi, non est de essentia, sed de solemnitate tantum.
- 73 Græci an adessent in Concilio Florentino, quo tempore editum fuit ab Eugenio decretum fidei.
- 74 Græci in quibus articulis se crepant ab Ecclesia Latina in Concilio Florentino.
- 75 Materia ordinis Presbyteratus qua dicitur esse in Ecclesia Græca.
- 76 Florentini Concilij decretum de materia ordinis Presbyteratus expenditur.
- 77 Hostiensis dictum contra eos, qui suo sensu presumunt articulos dubios distingere circa substantia ordinamentum.
- 78 Significatio sanguinis Christi non habetur sufficienter per traditionem patene cum pane.
- 79 Conciliarum distinctionibus firmiter adherendum.
- 80 In Sacramentis requiruntur res determinate ex institutione Christi.
- 81 Sacramentum sine materia, & forma determinata, non est realiter Sacramentum.
- 82 Substantiam impossibile est esse separatam ab eo,

- cujus est substantia.
- 83 Ordinationem sacram esse verè, & propriè Sacramentum a Christo Domino institutum, est de fide.
- 84 Verba realiter, & cum effecta sunt accipienda.
- 85 Sacramentum est sacra rei symbolum, & invisibile gratie visibilis forma.
- 86 Diffinitum cui convenit, impossibile est non convenire diffinitionem.
- 87 Ecclesia ordinem Sacerdotalem non tradit diverso modo ab institutione Christi.
- 88 Sacramentum aliquod Christus non exhibuit nisi quod ipse accepit in exemplum, excepta penitentia, & extrema Unctione.
- 89 Materia senel determinata in sacramentis est de essentia, & amplius mutari non potest ab Ecclesia.
- 90 Græci quam formam & materiam adhibeant in ordinationibus conferendis ostenditur ex eorum Ritualibus.
- 91 Græci in ordinationibus non utuntur instrumentis tanquam materia.
- 92 Græcorum Euchologiae manuscripto, quod asseratur in Monasterio Cryptæ Ferrate, an, & que fides sit adhibenda.
- 93 Decretum fidei Eugenij IV. editum in Concilio Florentino adstringi etiam Græcos.
- 94 Fides alia esse non potest apud Græcos, alia apud Armenos, alia apud Latinos.
- 95 Græci non tenentur canere inter Missarum solemnia symbolum Patrum cum additione, Filioque.
- 96 Tenentur tamen credere Spiritum sanctum etiam a Filio procedere, sed & pronuntiare si subsistet scandalum, aut necessitas posuisset.
- Hæreticus est, qui de Sacramentis aliter sentit, aut docet, quam Romana Ecclesia prædicat, & observat ibidem.
- 97 Attritus non fit contritus, si absolvatur a Sacerdote potestatem non habente.
- 98 Ordinatus, de quo dubitatur an receperit characterem necne, iterum ordinari debet sub conditione.

CUM VENISSET. Hoc intendit principaliter: Ecclesia Græcorum in ordinationibus, & consecrationibus servare debet unctiones, quas servat ecclesia Romana. Episcopus autem cum consecratur in unguitur chirmate in capite, & manibus. Quod si fuerit prætermisum, per tres Episcopos est supplendum. Hostiensis dividit totam hanc decretalem in novem partes. Sed Jo. Andr. dividit in duas principales. Prima instruit ecclesiam Græcorum circa materiam unctionum. Secunda respondet ad principale quæst. 2. in fin. ibi, licet Romanus Pontifex. Prima pars potest sub dividi in alias tres principales. Secunda ibi, scire. Tertia ibi, moneamus.

Nota ex prima parte textus duas esse unctionis species. Alia enim est unctio exterior, quæ materialis est, & visibilis, quæ inungitur corpus, & de qua loquitur Jacob 5. *Infirmatur quis in vobis, inducat Presbyteros ecclesie, & vent super eum unguentes eum oleo, &c.* & hæc est signum interioris, & invisibilis unctionis. Alia est interior, id est spiritualis, & invisibilis, quæ inungitur cor, scilicet anima, & de qua loquitur

quitur 1. Jo. 2. Vos unctionem, quam accepistis ab eo, maneat in vobis, &c. & hæc non solum est signum, sed etiam Sacramentum, quia si dignè sumitur, vel agit, vel auget quod designat, ut dixeris verbis dicitur in textu.

Contra hoc oppono. Unctio interior, & invisibilis est gratia sanctificans, c. *Unctio, de panis, dist. 2.* de hac enim loquitur autoritas Joannis citata in textu; hæc autem neque est signum, neque Sacramentum: non est signum, quia spiritualis, & invisibilis, ut dicitur in littera: & de ratione signi est ut visibilis, & externum, cap. *Signum, de consecr. dist. 2.* & docet S. Thomas in 4. *distin. 1. q. 1. artic. 1. quæst. 2.* nec est Sacramentum, cum hoc sit factæ rei signum, seu invisibilis gratiæ forma visibilis, c. *Sacramentum, eod. dist.* Concilium Tridentinum, *sess. 13. de sanctis. Euchar. Sacram. cap. 1.* Atque ita de essentia Sacramenti est ut sit signum visibile, id est sensibile, & externum. Ergo non videtur posse consistere quod dicitur in littera, Unctio interior, & invisibilis non solum est signum, sed etiam Sacramentum; quia gratia sacramentalis non sacramentum, sed sacramenti effectus est, cujus causa instrumentalis est Sacramentum, ut per Divum Thomam in 3. *sentent. quæst. 1. q. 1. art. 1. quæst. 2.* Præterea cum textus dicat unctionem interiori esse Sacramentum, quia si dignè sumitur, agit, vel auget quod designat, scilicet gratiam, ut in decreto Concilij Trident. *sess. 7. de sacram. can. 6.* ibi, gratiam, quam significant: verba illa, si dignè sumitur, nullatenus conveniunt gratiæ sanctificanti, quæ non potest nisi dignè sumi, c. *Quomodo, de consecr. dist. 4.* & declarat S. Thom. in 1. 2. *q. 112. art. 2. & q. 9. art. 6.* unde conditio illa, cum de necessitate inlit, videtur inepta, & supervacua, & notat glof. in c. *In electis, in ver. Incerta, de elect. lib. 6.* & eodem modo gratiæ justificanti non congruunt verba sequentia, Agit, vel auget quod designat; quia nihil agit vel auget seipsum, cap. *Debitum, de Baptismo.* Ac demum dum primò dicitur in textu, Unctio visibilis signum est invisibilis unctionis, & postea immediate subjungitur, Unctio verò invisibilis non solum est signum, sed etiam Sacramentum: utique per hoc innuitur ut unctio visibilis non sit Sacramentum, ponderando dictionem adverbativam, verò, necnon dictiones implicativas, & ampliativas, non solum, sed etiam. Quod tamen constat esse falsum; quia unctio visibilis & signum, & sacramentum est, cum de illa, ut dicit textus, loquatur Jacobus Apostolus, *Infirmatur quis in vobis, &c.* Quam quidem autoritatem Catholica Ecclesia semper docuit esse intelligendam de sacramento extreme Unctionis, ut in Concilio Florentino in *decreto fidei, §. Quintum sacramentum, & in Tridentino sess. 14. de sacram. extrem. Unct. cap. 1. & can. 1.*

Solutio. Quamvis Canonista has difficultates non attingant, tamen ex mente ipsorum salvando literam dici posset interiori unctionem, de qua textus loquitur, esse characterem, qui imprimatur in sacramento Chrismatism, de quo infra in §. *Per frontem*: nam characteri congruunt omnia illa verba, Non solum est signum, sed etiam Sacramentum, quia si dignè sumitur, agit, vel auget quod designat. Primo enim cha-

acter est signum, quia signat animam, c. *Quod quidam, 1. quæst. 1.* & notatur in rubr. *supra de Sacramen. noviteran.* Unde in Concilio Florentino in præalleg. *decreto fidei, §. Quinto*, diffinitur esse spirituale quoddam signum indelebiter impressum animæ, imprimatur enim per modum signi, ut per D. Thomam in 3. *part. quæst. 63. art. 1. 2. & 3.* Item character sacramentalis est Sacramentum, quem admodum idem S. Thomas declarat d. *quæst. 63. art. 3. ad 2.* & tenent hic Doctores, ut mox subjiciam. Rursus characteri aptatur illa conditio, si dignè sumitur: quia imprimatur etiam indigne sumentibus, ut d. c. *Quod quidam, §. Opponitur, circa med. 1. quæst. 1.* Tandem illi conveniunt & verba sequentia, Agit, vel auget quod designat, scilicet gratiam sacramentalem, cujus causa est character, ut docet S. Thomas in præalleg. *quæst. 63. artic. 2. & qu. 69. art. 10. & in 4. distin. 1. quæst. 1. art. 4. qu. 1. & distin. 4. qu. 1. art. 1. ad 4. & q. 3. art. 2. q. 3.* & hic intellectus ad hunc textum elicitur ex Innocen. *num. 2. Hostien. n. 11. & Joan. Andr. num. 7.* dicunt enim, [Unctio spiritualis, & invisibilis nihil est aliud, quam charitas, sive donum Spiritus sancti impressum animæ sicut character corporalis corpori imprimatur: & est signum, quia præterit quod ingerit sensibus hominum, scilicet exteriori unctionem, facit & aliud venire in ipsorum notitiam, scilicet gratiam animæ infusam: hic enim character impressus animæ est sacramentum, quia facit id, quod significat: nam præter id, quod designat, est etiam ipsius gratiæ infusio causa: unde & sequitur littera, quia si dignè sumitur agit, vel auget quod designat.] Hæc illi, & sequuntur totidem verbis Bellam. *n. 4. Butr. in 1. dist. n. 16. & 20. & in 2. n. 4. Card. nu. 2. & 3.* & reliqui omnes. Cæterum hic intellectus Canonistarum infra scriptas parit difficultates. Primò enim textus distinguit duas species unctionis, scilicet exterioris, & interioris, & ponit exemplum exterioris in sacramento extreme Unctionis, dum inquirit locum Jacobi 5. *Infirmatur quis in vobis, &c.* Qui de hoc Sacramento intelligitur, ut dicunt hic Doctores in ver. *Infirmatur, & est catholica veritas, ut superius dictum est, & ista unctio, ut dicit textus, est signum, quia designat invisibilem unctionem, & mox exponens, quæ sit hujusmodi unctio invisibilis, quæ designatur per visibilem unctionem, declarat illam esse characterem si sequamur intellectum Canonistarum. Quod stare non potest, quia in sacramento extreme Unctionis, in quo textus exemplificat unctionem exteriori, non imprimatur character secundum catholicam veritatem, ut in præcitato *decreto fidei, §. Quinto*, Deinde verba illa, quæ de interiori unctione præferuntur, *Non solum est signum, &c.* Supponunt eodem modo primam unctionem exteriori esse signum. Ergo si unctio interior est signum, id est character, seu signum indelebiter inixum animæ, unctio quoque exterior erit character. Quod est falsum, quia unctio exterior, de qua loquitur autoritas Jacobi inducta in textu non est character, & erroneum esset affirmare, Unctio exterior, scilicet sacramentum extreme Unctionis designat interiori, & invisibilem unctionem, scilicet characterem: nam quomodo potest designare, seu represen-*

tare characterem, si per illam unctiōnem nulus character imprimatur? Ac denique unctiō interior esset character, prout intelligunt Canonistae, doctrina, quae hic traditur, non esset generalis, sed restringeretur ad solum Sacramentum Confirmationis, de quo nullam fecit mentionem: nec haberet locum in illa unctiōne, de qua praecipue exemplificavit, videlicet in unctiōne infirmorum, quae non est character.

Ad has difficultates submovendas sciendum est in libro manuscripto vitae Innocentij III. auctoritatis hujus Constitutionis, qui asservatur in Bibliotheca Vaticana, non haberi verba illa, *Vinctio verò visibilis, & interior*, & ante illa verba, non solum appositam esse particulam, & Unde sic legitur. (Unctio visibilis, & exterior signum est interioris, & invisibilis unctiōnis; & non solum est signum, sed etiam Sacramentum, quia si digne sumitur, agit, vel auget absque dubio quod designat.) Et secundum hanc litteram cessant objecta difficultates, & omnia sunt plana; quia cum unctio visibilis non solum sit signum invisibilis unctiōnis, ut habet littera in praesenti, sed etiam Sacramentum, ut convincit Jacobi auctoritas, quae tali unctiōni applicatur; utique potest digne, & indigne sumi, ut d. c. *Quod quidam*, §. *Opponitur*, vers. *Quamvis possit generaliter dici*, 1. *quest. 1.* & si digne sumitur, id est devote & sine mortali, vel agit, id est creat novam gratiam, & justificat impium, vel auget, hoc est veterem gratiam ampliat secundum Jo. Andr. numero 18. & probatur haec in Concilio Tridentino, sess. 6. de *justific. c. 4.* 7. & 10. sess. 7. de *Sacram. can. 6.* & 7. & sess. 14. de *Sacram. extrem. Vinctio. 2.* & can. 2. vel dic: si digne sumitur, id est cum attritione, agit, id est creat primam gratiam sanctificantem, & justificantem, & justificat impium, qui virtute Sacramenti ex atrito fit contritus, & Deo reconciliatur. Non tantum enim Baptismus, & Pœnitentia, ut in decreto Concilij Tridentini sess. 14. de *Sacram. Pœnit. cap. 4.* sed & reliqua Sacramenta vivorum conferunt primam gratiam atrito existentem in peccato, si illius conscientiam non habeat, vel probabiliter credat se esse contritum, ut per Navarr. in *Man. cap. 22. num. 3.* & patet ex D. Thoma in 3. par. *quest. 72. art. 7. ad secundum*. Vel auget, id est ampliat primam gratiam iam infusam ei, qui Sacramentum suscipit sine mortali. Neque obstat quod secundum hanc lecturam Pontifex videatur hic tradere doctrinam diminutam, quia cum generaliter proponat duo membra, postea unum tantum profertur, videlicet exterioris unctiōnis: nam respondetur de interiori sufficienter egisse, dum illam ter distinguit ab exteriori, & utriusque differentias explicavit; unde non fuit opus ut secundum membrum interioris unctiōnis iterum realiter diceret, sed congruè prosequi potuit primum membrum exterioris, de quo principaliter erat tractaturus: & admittit hanc lecturam, fieri oportet codicem esse mendosum. Neque hoc mirum videri debet, quia in hac decretali alius etiam error irreprehensibilis dicitur: illa enim verba, quae habentur in fine, (non judaizat ecclesia sicut antiqui mentiantur, qui neque scripturas, neque Dei novere virtutem,) sine dubio corruptè le-

guntur, adeo ut Hostien. *hic. nr. 51.* inhaerens littera: redarguat Pontificem dicens: satis grosso modo loquitur hic Papa contra antiquos, & verbo utitur rutiliano, quare loco, *antiqui*, legendum est, *aliqui*, ut novissime advertit Card. Bellarm. *Controvers. 10. 3. lib. 1. de sacram. Ord. cap. 12. vers. Quarto mendacium est*, contra errorem Kemnitij, qui ex hoc loco Innocentij III. eliciebat in ecclesia Graeca non fuisse receptam istam unctiōnem usque ad annum 1205. imò etiam antiquis displicuisse. Quibus addo verbum, *aliqui*, non autem, *antiqui*, haberi in prima collectione Decretalium, quae ponitur ab Antonio Augustino *lib. 3. tit. 11. cap. Vinctio*, quae omnia observa diligenter, quia non reperies alibi. In his tamen non audeo quidquam firmare, neque huic compilationi aliquid addere, vel detrudere propter Constitutionem Gregorij XIII. *Cum pro munere, edita die 1. Julij 1580.* quae habetur ante Decretum Gratiani.

Occasione Episcopi Graeci, qui cum in consecratione sua sacram non accepisset unctiōnem, eo quod apud Graecos id fieri non consuevisset, jubetur ab Innocentio III. iungi per tres Episcopos; & ita ex omissione unctiōnis non iteratur ipsa ordinatio, sed tantum suppletur quod fuit praetermissum: tractant hic DD. de substantiis Sacramenti Ordinis, & cum scripserint ante Concilium Florent. & Tridentinum, & materiam involvant, incerta pro certis, & clara pro dubiis constituentes; & multa etiam incaute affirmantes contra definitiones Ecclesiae, ut patebit in quaestione sequenti.

QUÆRO igitur An portectio calicis cum vino, & patenae cum pane cumita ad materiam Presbyteratus pertineat, ut si vinum in calice infusum non fuerit, character Sacerdotialis non imprimatur.

Contigit hic casus in Cathedrali Oxoniensi in Hispania, ubi in ordinatione quorundam Sacerdotum tradita fuit ordinandis patena cum hostia, & calix sine vino, quod infusum non fuit per incuriam Ministri. Unde consultus Episcopus sacrae Congregationem Concilij, an ejusmodi ordinatio esset irrita, necne?

Canonistae ferè omnes censent ne ipsam quidem traditionem calicis, & patenae pertinere ad essentiam ordinis; ideoque non esse iterandam ordinationem, sed supplendum actum ordinationis, si per errorem fuerit praetermissus. Cujus sententia est Innocen. in cap. *syn. nr. nisi de sacram. non iteran.* Ait enim. (Et est verum, quod non est iterandum, sed supplendum ubi divis, & diversi sunt actus, sicut est in ordinatione Sacerdotis, ubi alius actus est tenere manus super caput, aliud dare ei calicem, aliud patenam, aliud iungere, quorum si aliquid fuerit legitime factum, non erit postea reiterandum. Quidam tamen dicunt, quod haec duo, scilicet de patena, & calice non sunt supplenda, quia non sunt de substantia; tamen securus est supplere.) Hæc Innocentius. Idem apertius tenet Abb. Antiq. in eod. cap. *syn. num. 2.* in hæc verba: Cum in ordinatione Sacerdotis sint plures actus, puta tenere manus super caput, dare ei calicem, & dare patenam, & iungere manus; & quilibet actus suam specialem habeat solem-

nita-

nitatem; si in uno actu aliquid est omisum, non ideo alij actus penitus separati iterari debent, sed tantum illa, quae ei actu inhaerent. Et consentit Host. *ibidem, num. 51. in ver. Quod per errorem*, dicens: (Illud autem verum est, quod ubi diversi sunt actus, sicut in ordinatione Sacerdotis, ubi alius actus est tenere manus super caput, alius ei dare calicem, alius dare patenam, alius iungere; si aliquid istorum omittatur, non est ordo iterandus, sed actus, qui omisus est cautè supplendus. Aliqui tamen dicunt quod haec duo, quae dicta sunt de calice, & patena, non sunt supplenda, quia non sunt de substantia, (id est quia sunt de levibus, ut idemmet se explicat *hic num. 10.*) sed tutius est supplere. Ita Hostien. quem sequitur simpliciter Jo. de Anan. in d. cap. *syn. num. 2. de sacram. non iteran.* Idem dicit ibi Jo. Andr. totidem ferè verbis, *num. 2. in ver. Manus*, Bellam. *num. 3. Butr. num. 9. Card. in 10. qu. & Abb. num. 2.* licet Jo. Andr. subdat quoddam tenere in ordinatione Presbyteri per dationem calicis pleni, id est cum patena, conferri ordinato potestatem principalem quoad principalem actum consecrationis Eucharistiae, ita ut si desit traditio calicis cum certa verborum forma, non imprimatur character, nec sit Sacerdos qui ordinandus erat. Subdit tamen pro prima opinione Innocentij facere textum in cap. *Subdiaconus. 23. dist.*

Quinimo secundum Hostien. *hic. n. 5.* In consecratione, seu ordinatione hujusmodi quaedam sunt substantialia, ut in consecratione Episcopi liber, qui ponitur supra cervicem consecrandi, c. *Episcopus*, 23. *dist.* Item numerus consecratorum, ut ad minus sint tres, cap. *Porro*, 66. *dist.* Item ut unus totam consecrationem perficiat, cap. *Quorundam*, 23. *dist.* In his si aliquid omisum fuerit, totum est iterandum, & ex toto ac si nihil esset actum, cap. *Nihil* 7. *quest. 1. cap. Re vera*, de *consecr. dist. 2. c. Chorepiscopi*, cap. *Quamvis*, & c. *Presbyteri*, 68. *dist.* Quaedam sunt de quibus est expressum in iure, ut non sint de substantia ordinis, sed de solemnitate tantum, ut est tempus, c. *Sancti*, & cap. *Cum quidam*, ibi, *de susceptu ordinibus*, & c. *Consultatio*, supra de *tempor. ordinat.* Item aetas, c. *Subdiaconus*, 77. *dist.* cap. *Vel non est compos*, de *tempor. ord.* Item unctio, ut *hic*. Item manus impositio, ut in cap. 1. & c. *syn. de sacram. non iter.* Item ut ordinatio fiat à proprio Episcopo, c. *Lugdunensis*, 9. *quest. 2.* & servatis interstitiis, cap. *Litteras de tempor. ordin.* Et si hæc, quae non sunt substantialia, sed de solemnitate, omittantur, vel aliquid eorum, nihil iteratur, sed cautè suppletur, ut *hic*, & in d. cap. 1. & cap. *syn. de sacram. non iteran.* nisi talia sint, quae suppleri non possint, ut tempus, aetas, & interstitia. Quaedam sunt dubia, de quibus scilicet non constat an sint de substantia, vel de solemnitate, ut Missa, & quod tam ordinans, quam ordinandus sint jejuni, in quibus ut Host. dicit videntur discrepare Canonem, & Magistri; & in his eligendum quod est tutius, ita ut si aliquid horum omisum fuerit, iteretur ordinatio, c. *Presbyteri*, & cap. *Chorepiscopi*, 68. *dist.* (de quo latius dicam inf. in ultim. arg. pro 2. sententia num. 54.) Quaedam denique sunt levia, quae non sunt supplenda, & multo minus iteranda ordi-

natio. Si tamen suppleantur, non est malum, quia quæ dubitationis tollendæ causa, & c. l. *Qui mutuum*, ff. *Manu. & bonarum munitium* est ibi culpam timere, ubi culpa minime reperitur, cap. *Consilium*, *infra de observat. jejuniarum*.

Explicans autem Host. quæ sint hujusmodi levia, exemplificat, ut si Episcopus non tradidit librum, vel calicem, vel urceolum; vel candelabrum, vel ostiarius non tetigit ostium, vel campanam non pulsavit, & similia. Censet igitur Hostien. calicis traditionem non modo non esse de substantia ordinis, sed nec de solemnitate, ideoque si omissa fuerit, non solum non esse iterandam ordinationem, sed nec supplendum omisum. Doctrinam Host. referunt, & sequuntur hic Jo. Andr. *num. 3. Bellam. Anton. de Butr. & Card. omnes, num. 1. & Abb. num. 2.* & latius Henric. Boich. in d. c. *syn. de sacram. non iter.*

In re tam gravi Doctores præcitati nec Cautione, nec ratione ulla moventur, ut non mirum si Sylvestr. in *ver. Ordo seculo nunc*, 11. dixerit, Canonistae in hac parte materiam involvere, & multiplicare scrupulos sine causa, quia non habent clavem. Tantum Jo. Andr. dicit pro opinione Innocentij facere, c. *Subdiaconus*, 23. *dist.* qui tamen textus parum, aut nihil facit, quia solum disponit ut Subdiaconus cum ordinatur, quia manus impositio nem non recipit, patenam de manu Episcopi accipiat vacuam, & calicem vacuam; de manu vero Archiepiscopi accipiat urceolum cum aqua, mundum, & manutergium. Sed non aperit textus an acceptio patenae, & calicis sit de substantia, necne; imò ille Canon potius probat traditionem patenae vacuæ, & calicis vacui esse materiam ordinis Subdiaconatus; Et ideo si omissa fuerit, non esse supplendam, ut habet opinio Innocentij, sed totam ordinationem esse iterandam ex regula, quam ponimus infra in ult. arg. pro secunda sententia, num. 54. Et in hoc concordat cum diffinitione Concilij Florentini, ut patebit infra nu. 43.

Verum Canonillarum sententia, id est nec porrectionem calicis, & patenae, & multo minus vinum infusum, & panem super impositum esse de essentia ordinis Presbyteratus, & ita characterem Sacerdotalem non imprimi in ipsa porrectione, videtur probari posse infra scriptis fundamentis.

Et primò, consecratio Sacerdotis fit quadam unctiōne, sicut & Confirmatio, §. *Ecc. sufficiens*, 1. *quest. 1.* Sed in confirmatione in ipsa unctiōne imprimatur character, cap. *Manus*, de *consecr. dist. 5.* & patet ex Concilio Florentino in decreto fidei, §. *Secundum Sacramentum*; Ergo & in Sacerdotio, quod tenet Hugo in cap. *Præterea*, 23. *dist.* relatus ibi à Turrecrem. *num. 2.* & consequenter non in porrectione calicis.

Secundò, Dominus dedit discipulis Sacerdotalem potestatem, quando dixit, *Accipite Spiritum sanctum, quorum remiseritis peccata*, & c. Jo. 20. Sed Spiritus datur per manus impositionem, c. *Ex multis*, 1. *quest. 3.* Extravag. Innocentij IV. *sub Catholica*, in Bullar. *ro. 1. pag. 76.* Ergo in ipsa manus impositione imprimatur character ordinis; quod tenet San. C. Bonavent.

in 4. dist. 24. par. 2. art. 1. quæst. 4. num. 58. Scot. & Palud. ead. dist. Alex. in d. 2. in summa. par. 4. & quidam alij ex recentioribus Theologis, quos refert, & sequitur Card. Bellarm. tom. 3. *Controversiarum* lib. 1. cap. 9. de Sacram. Ordinis.

12 Tertio, licet consecratur minister, ita & vestes ministrorum. cap. *Vestimenta*, de consecr. dist. 1. quæz. 1. quæz. 3. in cap. *Daybertum*, 1. quæz. 7. & in cap. 2. de Cler. non ordin. ministri.

13 Quarto, sicut consecratur minister, ita & vestes ministrorum. cap. *Vestimenta*, de consecr. dist. 1. quæz. 1. quæz. 3. in cap. *Daybertum*, 1. quæz. 7. & in cap. 2. de Cler. non ordin. ministri.

14 Quinto, sicut consecratur minister, ita & vestes ministrorum. cap. *Vestimenta*, de consecr. dist. 1. quæz. 1. quæz. 3. in cap. *Daybertum*, 1. quæz. 7. & in cap. 2. de Cler. non ordin. ministri.

15 Sexto, Acolythorum ordo magis appropinquat ad actum sacerdotis per hoc quod habet actum super urceolum, quam per hoc quod habet actum super candelabrum. cap. *Acolythus*, 23. dist. ibi; Accipiat & urceolum vacuum ad suggerendum vinum in Eucharistiam sanguinis Christi. Et tamen magis imprimitur character in Acolytho quando accipiunt candelabrum, quam quando accipiunt urceolum, quia nomen Acolythi cerei portationem signat, ut tenent D. Bonavent. Richard. & Palud. relati à Sylvest. in ver. *Ordo secundo num. 4. vers. Acolythi vero.* Ergo nec in sacerdotio imprimitur character, quando calicem accipit.

Septimo, in Concilio Carthaginensi IV. in quo describitur quomodo singuli ordines conerantur, *can. 7. de Presbyter. ordinat.* habentur hæc verba. (Presbyter cum ordinatur Episcopo cum benedicente manum super caput eius tenente, etiam omnes Presbyteri, qui præsentibus sunt manus suas iuxta manum Episcopi super caput illius teneant, ut refertur in cap. *Presbyter*, 23. dist. nec ibi ulla sit mentio traditionis instrumentorum. Quam tamen mentionem utique Concilium non prætermisisset, si in traditione instrumentorum character sacerdotialis imprimeretur. Idem constat ex Concilio Niceno, cap. 9.

Antiocheno, cap. 10. & 17. ubi non fit mentio nisi impositionis manuum, & clarè ex Concilio Tridento. *sess. 14. cap. 3. de extrem. Vult.* ubi habetur, Ministras Sacramenti extremae Unctionis esse Episcopos, aut Sacerdotes ab ipsis ritè ordinatos per impositionem manuum Presbyterij. Ad idem sunt textus in cap. *Ex multis*, 1. quæst. 3. in cap. *Daybertum*, 1. quæst. 7. & in cap. 2. de Cler. non ordin. ministri.

16 Octavo, in primitiva Ecclesia Diaconi ordinabantur per manuum impositionem. Unde in secunda Synodo ab Apollolis celebrata *Athor. 6.* sic legitur: Convocantem autem duodecim multitudinem Discipulorum dixerunt: Non est æquum nos deservire verbum Dei, & Rec. Considerate ergo fratres ex vobis viros boni testimonij septem plenos, &c. Et placuit sermo coram omni multitudine, & elegerunt Stephanum virum plenum fide, & spiritu sancto, &c. Nos à multitudine electos statuerunt ante conspectum Apostolorum, & ipsi Apostoli orantes imposuerunt eis manus. Per orationem, & manus impositionem ipsos Diaconos ordinando, ut ibi exponit glossa ordinaria. Unde S. Stephanus Diaconum fuisse, & ministrasse altari B. Jacobo Apostolo tradit S. Ignatius Martyr, & testis oculus epist. 5. ad Trallanos, & epist. 13. ad Heron. ut refert Card. Baron. tom. 1. ad annum Christi 34. pag. 231. littera D. At quò tempore Stephanus fuit ordinatus Diaconus, traditio libri Evangeliorum non potuit esse materia Diaconatus: nam eundem fuisse passum, & mortuum eodem anno, quo Christus Dominus, non longè post ejus Ascensionem, tradit Martyrologium Romanum 7. Calen. Iulianar. & Baron. tom. 1. pag. 223. anno Christi 34. vel certe initio 35. Evangelium verò ex communi Doctorum consensu prius omnium Evangelistarum scripsit Mattheus, ut apud Baron ad annum Christi 41. pag. 2. littera E. & pag. 279. littera E. Idque non præstitit secundum Irenæum lib. 3. cap. 1. nisi cum Petrus Romam accessit, anno, scilicet Christi 45. ut Baronius interpretatur; Vel secundum Nicephorum *Historiarum lib. 2. cap. 41.* quinquodecimo anno post Christi Ascensionem; vel demum secundum Eusebium in *Chronica*, cui assentitur Baron. loco citato, pag. 2. littera C. & pag. 179. littera D. Olympiade 204. anno 3. Cæsar. Caligula, & Christi anno 41. Marcus ex Eusebio loco cit. & Eulpomis in præfatione super Mattheum, quos sequitur Baronius ubi supra pag. 336. littera E. scripsit Evangelium Olympiade 205. Claudij anno 3. & Christi 45. Lucas Evangelium scripsit anno Christi 58. ut per Baron. *ibidem*, pag. 506. littera A. Joannes verò anno Christi 99. ex eodem Baron. *ibid.* pag. 703. littera E. & 704. Ergo cum eo tempore, quo Stephanus fuit ordinatus Diaconus, nondum esset scriptum Evangelium, ut ex prædictis constat; necessario sequitur, ut idem receperit characterem Diaconatus absque traditione libri Evangeliorum: alioquin Stephanus, & alij, ut præfertur, ordinati ab Apollolis per solam manus impositionem non fuissent veri Diaconi, nec potuissent in altari ministrare, ut fecit B. Stephanus. Neque verò traditio libri Evangeliorum potuit postea effici materia hujus ordinis: quia Sacramenta omnia sunt instituta à Christo; ut est definitum à Trid. Synodo *can. 1. sess. 7.*

sess. 7. de Sacramen. [Si quis dixerit Sacramenta novæ legis non fuisse omnia à Iesu Christo Domino nostro instituta, &c. anathema sit.] Et in specie de hoc Sacramento in *can. 3. sess. 23. de Sacram. Ordin.* [Si quis dixerit ordinem, sive sacramentum ordinationem non esse verè, & propriè Sacramento à Christo Domino institutum, &c. anathema sit. Etideo in sacramentis requiruntur res determinatæ, ex ipsa Christi institutione, ut docet S. Thomas in 3. part. quæst. 60. art. 3. & 7. & latius dicam infra in responsione ad ultimum argumentum, n. 80. Unde sicut Ecclesia non potest nova sacramenta instituire, ita nec materiam, vel formam Sacramentorum immutare, cap. *Sunt quidam*, 25. qu. 1. Idem S. Thomas in 4. dist. 3. quæst. 1. art. 2. qu. 2. Soto in 4. dist. quæst. 1. notab. 7. & constat ex Concilio Tridentino, cap. 2. sess. 21. de Commun. sub utraque specie, ubi S. Synodus declarat hanc potestatem perpetuam in Ecclesia fuisse, ut in sacramentorum dispositione, salva illorum substantiâ, ea statueret, vel mutaret, quæ suscipientium utilitati, seu ipsorum Sacramentorum venerationi, pro reum, temporum, & locorum varietate magis expedire judicaret.] Hæc ibi. Cum enim sacramenta sint fundamenta Religionis, & gratiam conferant, non est puri hominis illa immutare, aut de novo instituire, ut D. Thomas dicit in 4. dist. 2. quæst. 1. art. 4. qu. 4. & in 1. 2. quæst. 108. art. 2. ad secundum. Si ergo in traditione libri Evangeliorum in primitiva Ecclesia non fuit impressus character Diaconatus; nec traditio hujusmodi potuit postea effici materia ejusdem ordinis, & consequenter nec in porrectione calicis imprimi potest character sacerdotialis, cum non possit assignari sufficiens ratio diverfitatis.

22 Nondò, ritus, qui in sacramentis sunt ex institutione Ecclesie non sunt de essentia, sed de solemnitate tantum, cap. 1. & cap. *fin. inf. tit. prox.* & tradit S. Thomas in 4. dist. 13. quæst. 1. art. 1. ad 6. sed porrectio calicis cum vino, & patenæ cum hostia in ordinatione Presbyteri est ex institutione Ecclesie. Ergo hujusmodi porrectio non est de essentia ordinis Presbyteratus. Minor probatur auctoritate Innocentii in 4. cap. *fin. in princ.* ubi [Credimus, inquit, quòd, nisi essent formæ postea inventæ, sufficeret Ordinatori dicere, sis sacerdos, vel alia æquipollentia verba; sed subsequentibus temporibus formas, quæ servantur, Ecclesia ordinavit; & sunt tantæ necessitatis dicte formæ, quòd, si, eis non servatis, aliquis fuerit ordinatus, suppleendum est quod omisium est, & si formæ levantur, character infigitur anime, id est figura intellectus, & indelibilis, ostendens ordinem collatum ipsi consecrato. Nec mireris, si per institutionem Ecclesie infigitur character in anima, cum animæ sint de jurisdictione Papæ, & spirituum lib. 1. Patrum, unde super eis Constitutiones facere potest, dummodo non sint conerariæ Constitutionibus Dei, arg. 10. dist. *in suscipitis*, 95. dist. *Cum ad verum*, inf. de maior. & obed. *solita*.] Hæc Innocentius, qui ad hoc etiam allegat exemplum Imperatoris, per cujus Constitutiones character militaris indelibiliter assignatur militi, ut in cap. *Quod deo*, 1. quæst. 1. & illius dicta transcribunt in eod. cap. *fin. Hostien.* Joan. Andr.

Butr. Card. & reliqui omnes. Quin immò Angel. in 1. 2. c. *De crim. sacrileg.* dicit Papam posse unico verbo facere quem Sacerdotem, & in 1. c. *De sent. pass.* per illum textum affirmat, Papam solo verbo facere Episcopum. Et cum refert, & sequitur Felin. in c. 1. num. 23. supra de Constit. & ibi etiam Dec. num. 50.

25 Decimò, in substantialibus consecrationum, & ordinationum inter Ecclesiam Græcam, & Ecclesiam Latinam non potest esse difformitas, ut probatur à fortiori in hac Decretali, & in cap. *Licet Græcos*, inf. de baptis. & patet ex Constitut. Innocentii IV. *Sub Catholica*, circa Ritus Græcorum edita 2. Non. Martij eius Pontificatus anno undecimo, & ex alia Clementis VIII. *Sanctissimus*, edita 31. Augusti 1565. Unus enim Dominus, una Fides, unum Baptisma, ad Ephel. 4. Extravag. *Unam sanctam*, de major. & obed. Unde uniformitas Sacramentorum ad unitatem fidei pertinet. Extravag. *Sancta Romana*, & ibi Glo. in ver. *Sacramenta*, de Reliq. domib. c. *Ad abolendam*, inf. de heret. Ex diveritate enim materis sit diverfitas Sacramentorum; & cum Sacramenta sint fundamenta Religionis, ut dictum est supra, si alia essent Sacramenta in Ecclesia Græca, quam in Ecclesia Latina, esset etiam alia Religio, & alia Fides. Sed Ecclesia Græca in ordinationes Presbyterorum non utitur porrectione calicis, & patenæ, sed solam manus impositionem, ut testatus est Sacre Congregationi Concilii Antonius Aquinas Archiepiscopus Tarentinus antea Episcopus Sarnensis, & unus ex Prælatis Congregationis à Clemente VIII. institutæ pro reformandis ritibus Græcorum. Ideoque Græci ordinationem vocant manus impositionem, & scribit Simeon Metaphrastes in Vita S. Joannis Chrysostomi, cum ei manus imponeret Episcopus Antiochenus, ut eum crearet Presbyterum, continuo descendisse in eum visibiliter Spiritum sanctum in forma Columbe, ut refert Card. Bellarminus tom. 3. *Controversiarum*, lib. 1. de Sacramen. Ordinis, cap. 9. vers. Denique. Et tamen Sacerdotes Græco ritu ordinati indifferenter habiti fuerunt pro veris Sacerdotibus in Ecclesia Latina, ne alioquin cogamur dicere Basilium, Athanasium, Chrysostomum, Nazianzenum, & alios Patres illius Ecclesie veros Presbyteros non fuisse: nec Græcos Presbyteros ad concordiam, & unitatem fidei conversos Romana Ecclesia præcipit iterum ordinari. Ergo porrectio calicis, & patenæ cum vino, & pane non est substantialis in ordine Presbyteratus.

28 Undecimò & ultimò, Esto, traditio instrumentorum sit de substantia ordinis sacerdotalis; tamen in ordinatione, de qua agitur, fuit porrectus calix, & patena cum hostia, & defuit tantummodo vinum, quod per errorem ministri non in fufusum in calice. Credibile est autem, ut ait Cardinalis Bellarminus loco citato, Christum instituisse materias ordinum non in particulari, sed tantum generatim monendo Apostolos, ut ordines conferrent per instrumenta, quibus significaretur eorum potestas. Unde fortè nihil contra institutionem immediatam Christi, aut contra essentiam ordinationis sacerdotalis hoc casu actum viderit, cum Episcopus aliquot instrumenta ad significandam potestatem sacerdotalem adhibuerit; non enim omnia videntur

ita necessarium simul requirit, ut si vinum deficiat, character non imprimatur. Et propterea Henricus alios adducens in *Summatom. l. lib. 10. cap. 6. §. 1.* censet validam esse ordinationem, si per vas cum altera specie rum porrectionem fiat: Cum enim, ut ipse ait, potestas vini, & panis consecrandi unica, & indivisa sit; ex communi, & certa sententia fit, ut patenae traditio cum hostia, dum significat directe, ac per se consecrandi panis potestatem, simul significet indirecte quasi concomitanter consecrandi etiam viae potestatem.

30 Et confirmatur; quia multi ex Theologis tenent ad essentiam sacrificii sufficere unam speciem, ac proinde Summum Pontificem posse ex gravi causa dispensare, ut in una specie tantum aliquando fiat consecratio, sicut multi referunt Innocentium VIII. re ipsa olim dispensasse, ut per Henricus loco citato. Ergo quemadmodum potestas consecrandi non datur divisim in una specie, sed qui potest unam, potest etiam utramque consecrare, quia sub qualibet specie adest totus Christus, & verum Sacramentum, ut est definitum a Concilio Tridentino in *can. 3. §. 21. endoctrina de commun. sub utraque specie*: similiter & per traditionem unius ex speciebus integra, & indivisa potestas Sacerdotis congrue significatur. Ac propterea valide quis videtur ordinari per porrectionem solius patenae cum pane, & multo magis si praeter patenam cum pane etiam calix fuerit porrectus, licet sine vino, ut hoc casu.

31 In contrarium stat auctoritas Concilii Florentini in decreto Fidei Eugenii IV. Nam in §. Quinto, sic diffinitur. [Omnia Sacramenta tribus perficiuntur, videlicet rebus tanquam materia, verbis tanquam forma, & persona ministri conferentis Sacramentum cum intentione faciendi quod facit Ecclesia; quorum si aliquod desit, non perficitur Sacramentum.] Ex intr. prop. finem. Sextum Sacramentum est Ordinis, cuius materia est illud, per cuius traditionem confertur ordo, sicut Presbyteratus traditur per calicem cum vino, & patenam cum pane porrectionem, ut patet *tom. 4. Concil. par. 1. pag. 613. col. 2. & pag. 614. col. 2.*

32 Quibusstantibus, porrectionem calicis cum vino, ita ad essentiam ordinis Sacerdotalis pertinere, ut si vinum defuerit, character non imprimatur.

34 Probat primò, quia in omni Sacramento, in quo imprimatur character, illud est essentiale, in quo, sive per quod character imprimatur, ut docet D. Bonaventura in *4. dist. 24. par. 2. art. 1. quest. 4. num. 58.* & Tabien. in *ver. Ordo, 2. n. 5. in fin.* sed character Sacerdotalis imprimatur, & Presbyteratus traditur, cum porrigitur Calix cum vino, & patena cum pane, ut est definitum in Concilio Florentino: Et constat ex verbis Pontificalis Romani in *rubr. de Episcop. consecrante*, ibi, *Monet ordinandos, ut instrumenta, in quibus ab acter imprimatur, tangant.* Neque enim in ordinatione Presbyteri alia porriguntur instrumenta, quam calix cum vino, & patena cum hostia; & docent in *4. sentent. dist. 24.* Albertus Magnus, Scotus Raymundus, Petr. de Palude, & alii omnes. Turrectem in *cap. Presbyter, in princip.* & ibi

etiam Prapolo. n. 1. 23. dist. Stephan. de Cajeta in *repet. c. ad limina, §. 3. n. 117. 30. q. 1.* Sylvester in *ver. Ordo, 2. sub n. 4.* Ergo vinum est essentiale in ordine Presbyteratus, ita ut si deficiat, character non imprimatur.

35 Secundo idem probatur, quia materia in Ordine, sicut in reliquis Sacramentis, ita est ex necessitate Sacramenti, ut sine illa irrita sit ordinatione, ut constat ex prima diffinitione Concilii Florentini proxime relata, & Concilii Tridentini in *cap. 2. §. 14. de Sacram. Penitent. & extreme Unctionis*, ibi, *Materia, & forma, quibus Sacramenti essentia perficitur, & c. §. 23. de Sacram. Ordinis.* Sed vinum, & panis in secunda diffinitione ejusdem Concilii Florentini ingrediuntur materiam ordinis sacerdotalis, non secus atque ipsa instrumenta. Ergo si alterutrum omittatur, sacra ordinatione irrita est.

36 Tertio, cum consecratio, quae fit in Ordinis Sacramento, ordinetur ad Sacramentum Eucharistiae, ille est principalis actus cujusque ordinis, secundum quem magis proxime ordinatur ad Eucharistiae Sacramentum, & secundum hoc unus ordo est eminentior alio, secundum quod unus actus magis de proximo ad praedictum Sacramentum ordinatur. Quae sunt verba formalia D. Thomae in *4. dist. 24. quest. 2. art. 2.* Idemque post Albertum Magnum, & Durandum tradit Turrectem in *c. Presbyter, & in cap. Diaconus, num. 1. vers. In oppositum, 23. dist.* Et quia principalis actus Subdiaconi est vala Domini Corporis offerre, c. *Cleros, vers. Hypodiaconus, 21. dist.* & c. *Perlectus, vers. Ad Subdiaconum, 25. dist.* ideo in actu traditionis solius calicis, & patenae vacua Subdiaconus recipit characterem, c. *Subdiaconus, 23. dist.* & dicitur infra in *7. argum. num. 4. 1.* At verò Sacerdos, cujus principalis actus, & ministerium est consecrare Corpus, & Sanguinem Christi, d. c. *Cleros, vers. Sacerdos, c. Perlectus, vers. Ad Presbyterum, & c. Ecce, 95. dist.* Concilium Tridentinum *c. 1. §. 23. de Sacram. Ordinis.* non in traditione solius calicis, & patenae, sed calicem cum vino, & patenam cum pane accipit potestatem, cum habeat transubstantiare panem in Corpus, & vinum in sanguinem Christi. Ita Richardus d. *dist. 24. art. 4. quest. 3.* post D. Thomam ibidem *quest. 2. art. 3. S. Antonin. de ordin. §. 4. Tabien. in ver. Ordo, 2. num. 7. & 9.* Sylvester ibidem *num. 3.* Ergo si vinum defuerit, character non erit impressus, cum in quolibet ordine imprimatur hujusmodi character per susceptionem illius exterioris signi, in quo principalis actus, quem respicit ille ordo, significatur, qualis est calix cum vino, & patena cum pane in ordine Sacerdotali, ut docent S. Thomas, Richardus & S. Antoninus locis proxime citatis: S. Bonaventura in *4. dist. 24. par. 2. quest. 4. num. 58.* Alfen. in *Summ. in rit. de collat. ordin. vers. Sequitur sextus, Angel. in ver. Ordo, §. 1. n. 4. vers. Porrectionem Sacerdotis*, Tabien. *Ordo, 2. n. 7. & 9.* Sylvester ibidem *n. 4.* Laud. in *sacramentali rubr. de sac. Ordinis*. & fuse explicat Stephan. de Cajeta in *d. repet. c. ad limina, §. 3. num. 11. & seqq. & num. 124. vers. Sacerdos Presbyteratus traditur, cum ab Episcopo datur sibi calix cum vino, & patena cum pane.*

40 Quarto, Ordo secundum Magistrum sententiarum in *4.* est signaculum quoddam, in quo ipi

spiritualis potestas traditur ordinato; & dicitur signaculum secundum Petr. de Palude, & Sylvester in *verbo Ordo, 1. in princ.* id est cum exteriori signaculo traditur. Quod clarè constat ex Tridentina Synodo de *sacram. Ordinis, sess. 23. cap. 3.* ibi, *per sacram ordinationem, qua verbis, & signis exterioribus perficitur.* Ergo ad essentiam ordinis requiritur traditio alicujus signi exterioris. Hoc autem exterius signum in ordine Presbyteratus, de quo agitur, non potest esse manuum impositio; quia per eam non imprimatur character sacerdotalis, sed tantum confertur potestas secundaria ligandi, atque solvendi, ut plene probavi in *c. Presbyter, in fine, de sacram. non iteran. in quest. An manus impositio in ordinatione Presbyteri sit de essentia sacramenti, vel de solemnitate tantum à numero 10. usque in fin.* Ergo necessaria est traditio aliorum instrumentorum, quibus designetur principalis actus Sacerdotis, qui est consecrare Corpus, & Sanguinem Christi, d. c. *Cleros, 21. dist.* cum alijs supra alleg. in praecedenti argumento; sed hic actus designari non potest, nisi per porrectionem calicis cum vino & patenam cum pane. Ergo haec instrumenta cum materia imposita sunt de essentia ordinis Presbyteratus.

43 Quintò, Cum materia Subdiaconatus sit traditio Calicis vacui cum patena vacua superposita, c. *Subdiaconus, 23. dist.* & declaratur disertis verbis in eodem decreto fidei edito ab Eugenio IV. in Concilio Florentino, §. *Sextum Sacramentum, vers. Subdiaconatus, verbi.* Si panis & vinum in ordinatione Presbyteri non essent de necessitate Sacramenti, materia hujus ordinis nihil differret à materia Subdiaconatus, quod tamen est necessarium, quia ubi est distincta forma in eodem Sacramento, vel in diversis, oportet etiam sit distincta materia, sive species, secundum Petr. de Palude in *4. dist. 24.* & Sylvester in *ver. Ordo 1. in princ.*

45 alioquin Presbyteratus, & Subdiaconatus non essent ordines distincti contra d. *cap. Cleros, & cap. Perlectus, 25. dist. c. Erubescant, 31. dist. c. In multis, de atar. & qualiter contra Canones Apostolorum, cap. 42. & 43. & Catholicam veritatem à Tridentina Synodo declaratam in *cap. 2. sess. 23. de sacram. Ordinis.* & conferunt ejusdem Concilii verba in *cap. 2. sess. 14. de sacram. Penitent.* ibi, *Materia, & forma, quibus Sacramenti essentia perficitur longissime diffidet.* Ergo cum calix, & patena sine vino, & pane non possint esse instrumenta ad aquata ordinis Presbyteratus eo quod sint instrumenta Subdiaconatus; necesse est ut pro traditione ordinis Presbyterij praeter calicem, & patenam etiam panis, & vinum adhibeantur.*

46 Sextò, ex superiori, & magis recepta Theologorum sententia, ad essentiam sacrificij, utraque species requiritur, nec potest ullo casu una species sine alia ex intentione consecrari, ut colligitur ex Concilio Tolet. VII. *cap. 2.* & ex D. Thom. in *3. part. quest. 83. art. 6.* & probat Cardinal. Bellarm. *tom. 3. Controvers. lib. 4. de Sacram. Eucharistiae, cap. 32.* Ergo similiter etiam utraque species requiritur in consecratione Sacerdotis ad significandum principalem illius actum consecrandi, scilicet Dominicum Corpus, & Sanguinem.

47 Septimò, materia in Sacramentis debet significare principaliter rem contentam, secundum

D. Tho. in *4. dist. 3. quest. 1. art. 3. q. 1. ad quartum.* Quamvis autem Corpori Christi in sit sanguis, & Sanguini Corpus concomitanter tamen panis non inest vinum; nec vino inest panis; ac propterea panis non est principaliter symbolum Sanguinis. Ergo si in ordinatione Presbyteri defuit vinum, nihil perficitur, quia deest significatio Sanguinis Christi. Significatio autem rei Sacramentalis est de essentia Sacramenti, & habetur sufficienter per materiam ejus, ut idem S. Th. docet in *4. dist. 13. q. 1. ar. 2. q. 6. ad secundum.*

49 Octavò, Concilium Florentinum clarè diffinit ordinem Presbyteratus tradi per calicem cum vino, & patenam cum pane porrectionem; & sic loquitur copulativè. Ergo necesse est ut omnia haec simul concurrant; quia de natura copulae est requirere concursum omnium copulatum, l. *Si quis ita stipulatus, & ibi Bart. de verb. oblig. cap. Ex parte, supra de rescript. gl. in Extravag. Inscripti, in ver. Taxata, de elect. & conjungere aequè principaliter, non autem per modum accessorij, ut tradit Abb. *conf. 75. Aringam, col. 1. sub num. 1. vers. Fortius idem dicendum lib. 1.**

Et confirmatur, quia cum Concilium hoc loco de claret materiam, in cujus traditione imprimatur character ordinis Sacerdotalis, & sine qua non perficitur Sacramentum; profectò nullatenus assignasset pro hac materia primo loco calicem cum vino; si neutrum, id est nec calix, nec vinum esset porrigendum ex necessitate Sacramenti, sed tantum ex necessitate praeepti.

50 Certum est enim in materia, & forma Sacramentorum per omissionem partis totum infici Sacramentum, non satis esse supplere omissionem, sed ex integro esse iterandum, ac si nihil actum esset, secundum D. Thom. in *4. dist. 13. quest. 1. art. 3.* & tradit hic Holt. *num. 5.* cum quo transeunt Jo. Andr. Butr. & alij communiter, & probatum est supra num. 6. Et propterea si in Sacramento extremae Unctionis adhibeatur oleum non sanctificatum, etiam si Sacerdos unguendi proferat verba, *Per istam Unctionem, &c.* non fit Sacramentum, ut per D. Tho. in *3. part. q. 60. art. 5.* & ibi Cajet. in *fin.* cum materia hujus Sacramenti sit oleum olivae ab Episcopo benedictum, ut diffinitur à Concilio Florentino in eodem decreto, §. *Quintum Sacramentum*; & à Trident. in *cap. 1. sess. 24. de extreme Unctionis.*

53 Et in Sacramento Confirmationis, si deficiat oleum, aut balsamum, character non imprimatur, cum illius materia sit Christum consecratum, ex oleo, & balsamo, ut in d. *Decreto fidei, §. Secundum Sacramentum.* Et in universum ubi ad substantiam alicujus Sacramenti plura requiruntur, si unum deficiat, nihil agitur, c. *penult.* & ibi DD. *infr. de Baptis.*

54 Nonò & ultimò, generaliter quocumque dubitatur an aliquid, quod omissionem fuerit, sit de substantia ordinis, necne, & tamen expressum est in jure, ut fieri debeat; aestimari debet de substantia, & tota ordinatione esse repetenda, c. *Presbyterus, & cap. Chorepiscopi, 68. dist. cap. Nihil, 7. quest. 1. cap. unice infr. de Cler. per salt. promotus, & cap. 2. de Baptismo.* Ita Innoc. in *c. Presbyter, de Sacram. non iteran.* Raymun. in *Summ. tit. de atar. ordinand. §. Quid si aliquis.* Goffred. in *tit. de atar. & qualiter §. Unctionem autem, Holt. in Summ. eod. tit. §. A quo, vers. Consilium*

tamen est, Joan. Friburg. in summ. Confess. tit. de erat. ordinand. quast. 34. Archid. in cap. Quorundam. num. 3. 23. dist. S. Antonin. in summ. par. 3. de ordinand. §. Quinta, Turrecr. in c. Episcopus. num. 7. 23. dist. Angel. in ver. Ordo secundo. num. 14. vers. Sed quomodo supplebitur, Pisanella ibidem. vers. Quis si aliquid, & Armilla num. 8. Host. Jo. Andr. Butr. Card. & omnes hic. Ratio est quia non intelligitur iteratum, quod ambigitur esse factum, ut dicitur in c. Veniens. inf. de Presbyt. non baptiz. in cap. Solemnitates. il primo. de consecr. dist. 1. in cap. Similia. de consecr. dist. 4. & tradunt omnes locis citat. Hoc autem casu aut certum est propter vini omissionem non esse impressum characterem, aut certe negari non potest, quin res sit valde dubia. Ergo tota ordinatio est repetenda.

67 Non obstat primum argumentum contrarium; nam ut respondet S. Thom. in 4. dist. 24. quast. 2. art. 3. ad primum, in Confirmatione non datur officium super aliquam materiam exteriorem; & ideo ibi character non imprimitur in aliqua exhibitione alicujus rei, sed in sola manus impositione, & unctione. Sed in ordine Sacerdotali aliter est; & ratio non est simile. Præterea Unctio in ordinatione Presbyteri fit tantum propter solemnitatem, & dignitatem Dominici Corporis, quod non est contrahendum nisi manibus consecratis. Unde in ea character non imprimitur, ut post D. Bonavent. in 4. d. dist. 24. dicit Turrecr. in cap. Præterea. num. 2. 23. dist. facit tex. in c. In sancta. de cons. dist. 1.

68 Non obstat secundum, quia, ut inquit S. Thom. ibidem in respons. ad 2. & Turrecr. in c. Presbyter. num. 2. 23. dist. Dominus Discipulis dedit Sacerdotalem potestatem quantum ad principalem actum ante passionem quando dixit Accipite, & manducate. Unde subjungit, Hoc facite in meam commemorationem. Matth. 26. Marc. 14. Luc. 22. & Joan. 13. & hodie diffinitum est à Concilio Tridentino in cau. 2. de sacrif. Missæ sess. 22. (Si quis dixerit illis verbis, Hoc facite in meam commemorationem, Christum non instituisse Apostolos Sacerdotes, aut non ordinasse, ut ipsi, alique Sacerdotes, offerrent Corpus, & Sanguinem suum, & c. anathema sit.) Sed post resurrectionem dedit eis Sacerdotalem potestatem quantum ad actum secundarium, qui est ligare, & absolvere, ut similiter est diffinitum in can. 3. sess. 14. de sacram. Penit. (Si quis dixerit verba illa Domini Salvatoris, Accipite Spiritum sanctum, & c. Non esse intelligenda de potestate remittendi, & retinendi peccata in Sacramento Penitentiae, anathema sit.) Itaque in impositione manus datur Spiritus sanctus, id est potestas ligandi, & solvendi, sed non imprimitur in ea character sacerdotalis, ut scripsit latè in c. Presbyter, inf. de sacram. non iterat. Præterea in casu præfati tantum queritur an porrectio calicis cum vino sit materia essentialis ordinis Presbyteratus; & quoad hoc parum refert an manus impositio sit de essentia necne; quia etiam Authores, qui tenent esse de essentia; tamen non negant, quin potius admittunt requiri etiam traditionem instrumentorum ex necessitate Sacramenti. In hoc enim evitari non potest aperta diffinitio Concilij Florentini. Et erroneum est quod ait Petrus Arcudius Corey-

reus in tract. quem edidit de Concordia Ecclesie Orientalis, & Occidentalis in septem Sacramentorum administratione lib. 6. de Sacramento Ordinis. cap. 7. manus impositionem in Sacramento Ordinis solam esse materiam, eamque determinatam à Christo Domino, & nullam prorsus aliam, idque esse intelligendum non minus in Ecclesia Latina, quam Græca, intelligens pro impositione manuum illam extensionem, quam facit Episcopus in ipsa instrumentorum porrectione. Incongruè enim ab ipso, neque hæcenus ab alio quocumque illa extensio manus appellata fuit impositio; nec est simile de Sacramento Confirmationis, quia in illa Episcopus dum chrismate signat in fronte, imponit manum. Unde manus impositio appellatur in cap. 2. 3. & 4. de consecr. dist. 5. à glol. Archid. & DD. in cap. Manus, 1. quast. 1. Præterea Concilium Florentinum non diffinit materiam Presbyteratus esse porrectionem manus, sed porrectionem calicis, & c. Ergo manus potest dici potius conditio, sine qua non, quam essentialis materia ordinis.

69 Non obstat tertium; quia ut dicit S. Thom. & Turrecr. locis proxime citatis, in respons. ad secundum, in vestibus non requiritur alia consecratio nisi ut divino cultui mancipetur, & ideo sufficit pro consecratione benedictio, ut in cap. 2. inf. tit. prox. Sed aliter est de ordinatis, ut ex dictis patet.

60 Non obstat quartum; quia vestis sacerdotalis non signat potestatem Sacerdoti datam, sed idoneitatem, que in eo requiritur ad actum potestatis exequendum; Et ideo nec Sacerdoti, nec alicui imprimitur character in alicujus vestis datione, ut per S. Thom. ubi supra ad quartum.

61 Non obstat quintum, quia potestas Diaconi est media inter potestatem Subdiaconi, & Sacerdotis. Sacerdos enim directè habet potestatem super Corpus Christi; Subdiaconus autem super vas tantum; sed Diaconus super Corpus in vase contentum, & c. dicto cap. Cleros, 21. dist. & cap. Perleus, 25. dist. Unde ejus non est tangere Corpus Christi, sed portare Corpus Christi in patena, & dispensare Sanguinem cum calice, & ideo ejus potestas ad actum principalem non potuit exprimi, nec per dationem valis tantum, nec per dationem materię; sed exprimitur potestas ejus ad actum secundarium, in hoc quod datur sibi liber Evangeliorum; Et in hac potestate intelligitur alia; & ideo in ipsa libri datione imprimitur character, secundum S. Thom. Richard. Petr. de Palude, & communem opinionem, de qua testatur Sylvest. in ver. Ordo secundo. num. 4. vers. Diacono vero, & diffinitur in prælegato decreto fidei Eugenij IV. in Concilio Florentino, §. sextum Sacramentum, vers. Diaconus vero per libri Evangeliorum dationem.

62 Non obstat sextum, quia principalior actus Acolythi est quod ministrat in urceolo, quam quo ministrat in candelabro; quamvis donominetur ab actu secundario propter hoc quod est magis notus, & magis proprius ei. Et ideo in datione urceoli imprimitur character virtute verborum ab Episcopo pronuntiatorum ex sententia D. Tho. in 4. d. dist. 24. q. 2. art. 3. ad sextum, quem dicit veriorum Sylvest. in ver. Ordo secundo. num. 4. vers. Acolythi vero. Quia propinquius se habet ad Eucharistiam præparare materiam ejus, quam de fer-

deferre lumen, quod est quid communissimum, quo utitur etiam in vesperis, & matutinis; & ideo potius in acceptione urceoli, quam candelabri character imprimatur; Intelligi si unus sine alio tradatur; quod tamen fieri non debet, quia utriusque debet accipere, c. Acolythus, 23. dist. & d. cap. Perleus, 25. dist. ut per Sylvest. ubi supra.

64 Non obstat septimum, quia ut respondet Turrecr. in d. cap. Presbyter, 23. dist. num. 1. in fin. quævis litera ibi dicat, cum Presbyter ordinatur, Episcopus manum super caput illius teneat; non tamen sequitur propter hoc ut in ipsa impositione manus imprimatur Sacerdotalis character.

Præterea Concilium Carthaginense non ponit ibi essentialia ordinis Presbyteratus, ideoque nec de forma, nec de materia ullam facit mentionem; sed tantummodo docet ritum illum impositionis manuum; quod probò apertissime; nam ille canon loquitur expressè de illa impositione manuum, quam faciunt Episcopus, & Sacerdotes adstantes super caput Presbyteri ordinandi, ut ibi omnes Presbyteri qui presentes sunt, manus suas juxta manum Episcopi super caput illius teneant; At certum est impositionem illam non esse de essentia, quia sit antequam ordinandus porrigatur instrumenta, nec tunc enuntiat forma, sed tantum funduntur quedam preces, & orationes, quibus ordinandus preparatur ad ordinem suscipiendum, ut patet ex Pontificali Romano in rubr. de ordin. Presbyt. ideoque S. Thom. eandem impositionem recenset inter preparatoria ad ordinem in 4. dist. 24. quast. 2. art. 3. & latius dixi in c. Presbyter, in 1. notab. inf. de Sacramenti. non iterat. Nec bene igitur ex Canone Concilij Carthaginensis deducunt nonnulli ex Theologis impositionem manus esse de essentia ordinis Presbyterialis, Eundem ritum ponit S. Dionys. in lib. de Eccles. Hierarch. cap. 5. qui propterea in fine libri excusat se à determinatione formarum Sacramentalium, quia hæc occultanda erant in primitiva Ecclesia propter irrisiones Gentilium, ut refert S. Thom. in 4. dist. 7. quast. 1. art. 1. Cur autem in Actibus Apostolorum, in Concilijs, & Decretis Patrum sacra ordinatio plerumque exprimitur per manus impositionem, cum tamen manus impositio non sit de essentia ipsius ordinationis, dixi in d. cap. Presbyter.

65 Non obstat octavum; quia cum in primitiva Ecclesia antequam scriptum esset Evangelium, impossibile esset adhibere materiam traditionis libri Evangeliorum, credendum est Christum Dominum aliam materiam præscripsisse, qua Apostoli uterentur in ordinatione Diaconi quousque Evangelium scriptum esset. Ad quod dicendum nos impellit necessitas; nam cum ex una parte Concilium Florentinum diffinit traditionem hujus libri esse materiam ordinis Diaconatus; & ex altera certum sit tunc temporis librum hujusmodi non extitisse; ne dicamus Sacramentum ordinis Diaconatus fuisse tunc administratum sine materia; cogimur dicere aliam materiam fuisse à Domino institutam, cum essentialia Sacramentorum præscribere non spectet nisi ad ipsum Sacramentorum institutorem, ut patet ex dictis supra num. 19. & ex his, quæ dicuntur infra num. 80.

& sequo.

Quicquid enim sit de questione An manus impositio sit de essentia ordinationis necne; tamen aperte diffinitum est traditionem instrumentorum requiri ex necessitate sacramenti ad impressionem characteris. Ergo Beatus Stephanus non fuit ordinatus per solam manus impositionem, sed etiam per traditionem alicujus instrumenti, quod potest esse mutatum fuit ex institutione Christi, non ex determinatione Ecclesie, quæ mutare non potest sacramentorum substantiam, ut constat ex decreto Concilij Tridentini in can. 2. sess. 21. de commun. sub utraque specie ibi, salva illorum substantia, & dixi latius eod. num. 19. & seqq.

66 Non obstat novum, nam doctrina illa, quod forma, quibus in ordinatione infigitur character animæ, sunt ex institutione ecclesie, hodie erronea est stantibus diffinitionibus Concilij Tridentini, de quibus supra num. 19. & seqq.

67 Nec valet argumentum. Animæ sunt de jurisdictione Papæ Ergo Paps potest instituire, ut character imprimatur in anima. Etenim à potestate jurisdictionali non licet arguere ad potestatem sacramentalem: illa enim ex simplicijunctione hominis confertur; & ideo non immobiliter adheret, c. Omnibus, c. Alestinus, & c. Aperto, 29. quast. 1. Potestas vero sacramentalis confertur per aliquam consecrationem, & character non confertur per ministrum, sed imprimitur in anima immediate à Christo, §. Verum, 32. dist. Ita declarat D. Thom. in 2. 2. q. 39. art. 3. & Sylvest. in ver. schismaticus, num. 7. & dixi latius in cap. 1. num. 31. inf. de schismat. Præterea character ordinis semel impressus ab Ecclesia deleri non potest, cap. Quod quidam, 1. quast. 1. glol. penult. in cap. 1. inf. Qui Cler. vel ven. Archid. in c. Offenditur, 4. dist. S. Thom. loc. cit. Sylvest. in ver. Degradatio, num. 9. Nam, ut inquit, Bald. in cap. Bone memoria, d. primo, num. 3. supra de postul. Prelator. mortificari quidem potest, sed non funditus mori, nisi cum anima, & est diffinitum à Concilio Trident. in can. 4. sess. 23. de sacram. Ordinis. Ergo nec potest animæ ab ecclesia infigi, arg. cap. Verbum, de penit. dist. 1. cap. 1. infra de regul. jur. 1. Qui condemnare, ff. De reg. jur. l. Possideri, & l. Quemadmodum, ff. De acquir. posses.

69 Non obstat decimum; quia non probatur hunc morem ordinandi Presbyteros per solam manus impositionem absque traditione instrumentorum olim extitisse in ecclesia Græca. Quin potius contrarium conjici post ex decreto fidei, quod editum fuit ab Eugenio IV. Sacro approbante Concilio, ut legitur in principio decreti, & de consilio Prelatorum, ut inquit S. Antoninus, qui præfens aderat, ejuus verba referuntur in notis ad eandem Synodum tom. 4. Concil. par. 1. pag. 731 col. 1. Et sic Patres Græci nondum abierant. At Episcopi, & Sacerdotes Græci, qui Synodo intererant, nullatenus fuissent passi, ut diffunderetur sine materia nullum sacramentum perficere posse, & in sacramento Ordinis materiam esse illud, perejus traditionem confertur ordo, & Presbyteratum tradi per calicis cum vino, & patena cum pane porrectionem, non inquam fuissent passi, ut sic diffi-

diffinitur, quin potius reclamasset, si tunc temporis, vel antea Ecclesia Græca huiusmodi instrumentorum usum non habuisset. Inde enim resultasset, ut nullus ex antiquis Patribus Ecclesie Græcæ, nec aliquis eorum, qui aderant in Concilio, habendi essent pro veris Episcopis, & Sacerdotibus.

70 Præterea in c. *Subdiaconus*, 23. *distin.* præcipitur, ut Subdiaconus, quia manus impositionem non accipit, patenam de manu Episcopi accipiat vacuam, & calicem vacuum. Desumptus est autem hic Canon ex Concilio Carthageniensi IV. *cap. 5.* Quod fuit celebratum Carthagine anno Domini circiter 398. à ducentis quatuordecim Episcopis provinciarum Africa. In Codice autem Canonum unice est Synodus Carthagenensis, continens Canones triginta tres, qui ex variis Conciliis Carthagine habitis collecti fuerunt; & hos Canones Græci cum aliis multis Africanarum Synodorum conjunctos in suam linguam vertierunt, & hi ipsi sunt, quos iisdem numeris Anselmus, Burchardus, & Ivo citant, ut est adnotatum post *can. De libellis*, 20. *dist. in ver. Carthagenensium*, & habentur Græcè, & Latine *tom. 1. Conciliorum*, *part. 1. pag. 170. & pag. 758.* Probabile est igitur in Ecclesia Græca jam tunc existisse usum porrectionis calicis, & patenæ; alioquin Græci auctoritati Conciliorum Carthagenensium non adhaerissent.

71 Amplius in sacris Canonibus, & Constitutionibus Apostolicis nusquam reperitur improbatum hunc usum Ecclesie Græcæ. Et tamen Summi Pontifices etiam in his, quæ ad substantiam Sacramentorum non pertinent, multoties reformarunt Græcorum difformitatem ab Ecclesia Latina, ut in c. *Laet Græcos*, *inf. de Baptis.* Et in hac Decretali, ubi in specie sancitur, ut Ecclesia Græca in consecrationibus Episcoporum servet unctioes, quas servat Ecclesia Romana, & tamen unctio in consecratione Episcopi non est de substantia, sed de solemnitate tantum, quod patet ex eo, quia si fuerit prætermissa, non iterat consecratio, sed tantum suppletur omisum, ut hic dicitur. & notant Hostien. Joan. Andr. & omnes per hunc textum. Idem apertius constat ex Constitutionibus Innocentii IV. Sub Catholica, in Bullario *tom. 1. pag. 76.* & Clement. VIII. *Sanctissimus*, quæ inscribitur, *Instructio super aliquibus ritibus Græcorum* in Bullar. *tom. 3. pag. 47.* Quod cum ita sit, ego non percipio quomodo Pontifices Romani toties reformaverint Græcorum Catholicorum ritus in his, quæ sunt de solemnitate tantum, & tam insignem discrepantiam inter Ecclesiam Græcam, & Ecclesiam Latinam in materia essentiali Sacramenti Ordinis silentio prætermiserint.

72 Et quod magis urget, probabilius est Patres Græcos non fuisse presentes in Concilio Florentino, quo tempore ab Eugenio editum fuit supra scriptum decretum fidei, in quo declaratur materia Sacramenti Ordinis: nam post diffinitum Concilium, & peractum negotium unionis, *tom. 4. Concil. par. 1. pag. 611. col. 2.* de Patribus Græcis sic legitur. [Feria secunda die Julii 20. subscribere tomos Præfules, qui proficisci cogitaverant. Hi perierunt Heracleensis, Cizecensis, Trapezuntius, Monembasensis, Nico-medensis, Domaneus, Ex Clericis etiam pro-

fecti sunt cum illis ad quinquaginta nos expectantur. Nos autem feria tertia uno, & vigesimo die Julii congregati, &c. Tomos subscripimus, in finem habuit totum negotium sanctæ unionis, Et immediate in die de Armenis sic habetur. [Post aliquot dies venerunt Apocritarii Patriarchæ Armenorum, qui Beatissimum Papam venerunt, viderunt Imperatorem, consiliumque suum de conficienda cum Ecclesia Catholica unione exposuerunt.] Et infra: [His diebus, recesserunt Armeni, nos (id est Patres Græci) Florentiam exeuntes, Venetias petivimus, & inde rursus in locum redimus.] Et sic a diffinitione Concilii, & negotio unionis, quod absolutum fuit anno 1479. ab Incarnatione, & 6947. ab orbe condito pridie Nonas Julii usque ad discessum à civitate Florentina aliquot tantum dies intercesserunt. Decretum verò fidei editum fuit eodem anno 10. Calend. Decembris, & sic quatuordecim mensibus post diffinitionem Concilii. Nec refert quòd decretum illud fuerit editum à sacro approbante Concilio, seu de consilio Patrum, ut superius dictum est: nam hinc non sequitur necessarium, ut Patres Græci essent presentes, quia etiam sine ipsis potuit Concilium continuari ab Eugenio cum Patribus Latinis, & Armenis; cum præsertim Græci discessum non consenserint unioni Armenorum, Græci ergo abierant, quando diffinitum fuit, ordinem Presbyteratus tradi per calicem cum vino, & patenam cum pane porrectionem. At quis credit Concilium Florentinum, quod principaliter fuit congregatum ad componendas differentias inter Ecclesiam Græcam, & Ecclesiam Latinam, Græcis præsentibus, & consentientibus diffinitisse articulos de processione Spiritus sancti, de Purgatorio, de primatu Ecclesie Romane, & de consecratione in fermento, in quibus Græci discrepabant ab Ecclesia Latina; & tamen de modo ordinandi absque traditione instrumentorum ne verbum quidem fecisse, quod ex Actis Concilii appareat? Præsertim verò quia post absolutam unionem Patres Latini objecerunt Patribus Græcis per plura capita, & petierunt ab eis, ut responderent cur in his discrepant ab Ecclesia Latina; & tamen inter hæc nulla fit mentio de discrepantia in ordinando per solam manus impositionem, ut patet *tom. 4. Conciliorum*, *part. 1. pag. 609. vers. Post hæc Latini quæsiere à nobis hæc.* Porro Græci iustam querimoniam causam habuissent, quòd Eugenius diffinitionem articuli ad eò præjudicialis Ecclesie Græcæ post eorum discessum distulisset: præterquam quod si Græci in hoc errabant, doctrina de porrectione calicis, & patenæ cum vino, & pane, illis potius tradenda fuisset, quam Armenis, de quibus non constat an hunc errorem haberent, nec ne.

73 Ad hæc inter Scriptores, qui tractant de essentialibus Sacramenti Ordinis, & præcipue de traditione instrumentorum, & de impositione manuum, non reperitur quemquam meminisse de hac Græcorum discrepantia ab Ecclesia Romana. Imò in libro Græco, seu Ouseulo de Sacramentis Gabrielis Metropolitani Philadelphien, edito anno 1600 sic legitur: Ordinis Sacerdotalis materia est sacratissimus Panis, & sacrorum Vasorum numerus, seu, ut alii exponunt, quantitas, & reli-

quæque ordinis propria, uti moris est. Ac deum nam quidquam in re tam gravi prætermitterem, curavi neper, ut insignis Religiosus sacre Theologie Lector, & ex primariis Veterum familiaris peregrinaretur à Græcis Venetiis degentibus quid hæc in re observarent; responderunt se, & omnes Græcos non solum uti impositione manuum in ordinandis Sacerdotibus, sed panem in patena, & vinum in calice ordinandis tangendum porrigere. Probabilius est igitur hunc morem ordinandi sine traditione instrumentorum, nec olim viguisse, nec hodie vigere in Ecclesia Græca; ac si forte aliquando contrarium fuerit observatum, huiusmodi errorem irreperisse post Concilium Florentinum, quemadmodum etiam per plures alii errores irreperit post recidivum schisma, & inexcusabilem recessum ab unione Ecclesie Romanæ.

76 Non obstat undecimum, & ultimum argumentum quòd sufficit porrectio solius patenæ cum pane, cum per eam sufficienter significetur unia, & indivisa potestas consecrandi Corpus, & Sanguinem Christi. Etenim hoc pugnat aperte cum diffinitione Concilii Florentini, quod discretis verbis in traditione Presbyteratus ex necessitate sacramenti requirit concursum utriusque instrumenti cum materia imposta: nam si voluisset alterum sufficere, utique concessisset orationem alternativè, videlicet Presbyteratus traditur per calicem cum vino, vel patenæ cum pane porrectionem, non autem conjunctivè per copulam, & quæ requirit omnium concursum, ut ostensum est supra in octavo argumento num. 49. Cum præsertim ibi Concilium declarat materiam Ordinis Presbyteratus, & primo loco præscribat porrectionem calicis cum vino. Unde si Host. hic num. 10. dixit cum in his iura, & magistri discrepant, quæ nec de lana caprina sunt, nescio si hæc, quæ potissimum dependent ex statutis Canonis, quæ & à pluribus ignorantur, suo sensu purus Theologus præferret diffinire: quid diceret, si videret Concilium Florentinum, & audiret Theologos præfuentes dividere integritatem materię à Concilio diffinitæ in ordine Presbyteratus.

78 Nec urget quòd unica sit potestas consecrandi Corpus, & Sanguinem Christi; quia materia in Sacramenti debet significare principaliter rem contentam: licet autem Corpori Christi concomitanti in sit etiam sanguis, & è converso, & idè qui potestatem habet consecrandi Corpus, & idè qui potestatem habet consecrandi Sanguinem; tamen panis non inest vinum, nec vino inest panis; & consequenter per traditionem solius patenæ cum pane non habetur sufficienter significatio Sanguinis Christi, prout requiritur ad essentiali sacramenti, ut probatum est supra in septimo argumento num. 47. Et cum in hoc habeamus apertam diffinitionem communem Synodi, accessit est quilibet Catholicum illi ad hæreret, nec proprie prudenter inniti, c. *De libellis*, 20. *dist. c. Ne inuitari*, *supr. de consit. cum concord.*

80 Nec videtur admittendum quòd dicunt Henriquez & Bellarm. materiam ordinum fuisse institutam à Christo generatim, & indeterminatè. Imò enim in Sacramenti requiruntur res determinatæ ex ipsa Christi institutione, ut constat

ex D. Thom. in 3. part. *quæst. 60. art. 3. & 7.* & in 4. *dist. 2. q. 1. art. 1. q. 3.* Et probatur evidenter, nam Sacramentum sine materia, & forma determinata, non est realiter Sacramentum, ut constat ex Concilio Florentino in decreto *filii*, §. *Quinto*, & ex Tridentino in *cap. 2. sess. 14. de sacram. Penit. & Extrem. Vnct.* Sed Christus per se ipsum immediate instituit omnia Sacramenta, ut docet S. Thom. in 3. part. *art. 3. & 7.* & est hodie diffinitum à Tridentina Synodo de Sacramenti omnibus in *can. 1. sess. 7. de sacram.* & in specie de Ordine in *can. 3. sess. 23. sacram. ordin.* Ergo Christus immediate determinavit materiam, & formam cuiusque Sacramenti, quia substantiam, qualis est materia in Sacramenti, impossibile est esse separatam ab eo, cujus est substantia, ut dicit Philosoph. 1. *Metaphys. cap. 4.* & probatur in c. *Inter corporalia*, *de translat. Episc.* alioquin Christus Sacramenta instituit verbaliter tantum, & non realiter; quod est aperte contra diffinitionem Concilii Tridentini in dicto *can. 3.* ubi non simpliciter diffinitur sacram. Ordinationem esse Sacramentum, sed verè, & propriè Sacramentum à Christo Domino institutum; quæ verba non verificarentur, si Dominus non determinasset essentialia hujus Sacramenti, sed reliquisset Apostolis determinanda: confert text. in l. 1. §. *fin. ff. Quod quisque jur.* & in l. 1. §. *idem Pomponius*, *ff. De dolo cum simil.*

81 Præterea Sacramentum est sacre rei symbolum, & invisibilis gratiæ visibilis forma, ut diffinitur à Concilio Tridentino *sess. 13. de sanctiss. Eucharist. sacram. cap. 3.* seu signum visibile, ut legitur in c. *Sacrosanctum*, *de consec. dist. 2.* Ergo si Christus instituit sacramentum Ordinis, ut in d. *can. 3.* instituit etiam signum visibile, & externum, & sic materiam hujus sacramenti; quia cui convenit diffinitum, impossibile est non convenire diffinitionem, l. 1. §. *Dolum*, *ff. De dol. instit. de tutel. in princ. c. Cum causam*, *infra de raptor. notat gloss. Hostien. Joan. Andr. Carad. & alij in rubr. supra de Summ. Trinit. & fid. Cathol.*

87 Accedit quòd Christus instituit Sacramentum Ordinis, & Apostolos ordinavit Sacerdotes in Cena novissima. Concilium Tridentinum in *cap. 1. & can. 2. sess. 22. de sacrif. Missæ.* Ergo tunc determinavit etiam materiam ordinis Presbyteratus; alioquin non solum instituit, sed etiam administrasset hoc sacramentum sine materia; & ita Ecclesia hodie diverso modo traderet ordinem Sacerdotalem, quam instituit, & administrasset Dominus, quod est absurdum, cum omnis Christi actio, nostra sit instructio, c. *Significasti*, & ibi notatur *supra de elect.* Et Christus non exhibuit aliquid sacramentum, nisi quod ipse accepit in exemplum, excepta Penitentia, & extrema Unctione, quia illa accipere sibi non competebat, quia sine peccato erat, ut inquit S. Thom. in 3. part. *q. 60. art. 3. ad 3.* Et ita ex factis Christi in proposito arguit Sor. in 4. *dist. 24. q. 1. art. 5.* licet in reliquis propter potestatem, quam vocat excellentiæ, Christus multa aliter fecerit, quam hodie sunt ab Ecclesia, ut per Nazianzenum in oratione ad sanctum lavacrum.

89 Denique esto, Dominus reliquerit Apostolis de-

determinandam materiam sacramenti Ordinis, hinc tamen non sequitur, ut postquam Ecclesia determinavit materiam Presbyteratus esse porrectionem calicis cum vino; & patenae cum hostia, materia hujusmodi non sit ex necessitate sacramenti, cum diffinitum sit à Concilio Florentino, & Tridentino, nullum sacramentum sine materia perfici posse, ut superius dictum est. Itaque hinc non sequitur, ut postquam Ecclesia semel materiam hujus Ordinis determinavit, nunc possit illam immutare, cum per determinationem semel factam expiraverit facultas amplius determinandi, arg. c. In litteris, de off. deleg. c. Publicato, c. Cum inter, supra de elect. cum simili de quibus per Abb. conf. 11. Triasunt, num. 4. vers. Venio ad tertium dubium, lib. 2. habens enim potestatem declarandi non potest declarari, nisi semel tantum, l. Quicquid adstringendo, ff. De verb. oblig. ubi omnes scribentes ad hoc allegant illum textum pro singulari, secundum unam lecturam in ver. Nec rursus, ut ibi est adnotatum in margine, quod non reperitur alibi, secundum Bald. in cap. 1. num. 57. supra de constit. Et propterea Tridentina Synodus declarat substantia sacramentorum non subesse potestati Ecclesiae, in cap. 2. sess. 21. de eum. sub utraq. specie, ibi, (Salva illorum substantia.) Ergo defectus vini in calice post Apostolorum determinationem est substantialis, siue porrectio calicis cum vino proveniat immediate ex determinatione Christi, siue Apostolorum.

Quid dicendum? Secunda sententia proculdubio est verior. Ceterum consultius videtur ut in praesentia Sedes Apostolica neutram ex his opinionibus approbet, aut reprobet, sed tantummodo jubeat sic ordinatos iterum ordinari sub conditione, juxta text. in cap. 2. & ibi glos. 1. in fr. de Baptis. Et tam his, qui ordinationem iterarunt, quam his, qui in Sacerdotio ministrarunt, ad cautelam concedat dispensationem; illis quidem à penis, in quas potuerunt incidere ex cap. 1. c. 8. dist. & cap. Dictum, de consecr. dist. 1. de quibus per Sylvest. in ver. Irregularitas, num. 6. His vero, qui ministrarunt, ab Irregularitate, de qua in cap. 1. & 2. de Cler. non ordin. ministr. Hoc enim modo evitabitur difficultas Ecclesiae Orientalis, quae sane gravissima est: nam ex Euchologio, seu Rituali, quo Graeci utuntur, apparet eos non uti porrectione calicis, & patenae, sed sola manus impositione, non tantum in ordinatione Presbyteri, sed etiam Subdiaconi, qui in Ecclesia Latina, & Africana manus impositionem non recipiunt, juxta Pontificale Romanum, & Concilium Carthaginense cap. 5. Etenim in praedicto Euchologio à Graeco idiomate in Latinum translato à Petro Arcudio Coregeio in tract. de concordia Ecclesiae Orientalis, & Occidentalis in septem Sacramentorum administratione lib. 6. de Sacram. Ordin. cap. 2. in tit. Ordo qui observari solet in ordinatione Subdiaconi, sic legitur. (Deinde ter obnignans ejus caput, & imponens manum, ubi Diaconus dixerit, Dominum deprecemur, Pontifex hanc recitat orationem Domine Deus noster, &c. absoluta oratione, sequitur ut infra: Accipiens Pontifex Mantile imponit sinistro humero ejus, qui ordinatur. Similiter praebet illi vas ad infundendam aquam pro lotionem manuum: ille ve-

rò vas accipiens deosculatur manum ipsius, & aquam infundit ad manus Pontificis, qui caslavat; tandem accepta benedictione discedit, &c. Peracto vero majori ingressu, cum sacramentam Diaconus incensat, rursus lavat manus Pontifex in catenulo, quod gestat qui ordinatus est. Porro in ingressu majori ipse quoque ordinatus post omnes sequitur gestans etiam vas pro manuum lotionem, ac mantile, &c. sic fit ordinatione, & si multi sunt qui ordinantur, oratio ad multos accommodatur.) Haec ibi: In sequenti autem titulo Euchologii, ordo qui observari solet in ordinatione Diaconi habetur sic. (Pontifex habens manum impositionem capiti ordinandi clara voce enunciat: Divina gratia, quae semper infirma curat, & imperfecta perficit, promovet N. Reverendum Subdiaconum in Diaconum.) Et infra. (Tandem peracta communione Clericorum in Sanctuario Pontifex porrigit calicem Diacono tunc consecrato, ut ipse populo ad communionem accedendi, distribuat.) Nec ibi ulla sit mentio traditionis libri Evangeliorum. Rursus in titulo Ordo qui observari solet in ordinatione Presbyteri. (Surgente Pontifice accedit ad eum, qui ordinatur, cujus caput ter signat Pontifex. Qui vero ordinatur fronte incumbens sacra Arx utraque genua flectit. Diacono vero elata voce dicitur, Attendamus, &c. ita ut Pontifex imposita manu sua cum Pallio clara voce enunciat: Divina gratia, quae semper infirma curat, & quae desunt supplet, promovet N. Venerabilem Diaconum in Presbyterum.) Et infra immediate cum appellat ordinatum ibi: (Uti iste; quem tibi placuit à me promoveri.) Et infra. (Tu Domine, &c. hunc, quem voluisti, ut subiret gradum Presbyteri. Et ibi, (Induit stola, & discedens stat una cum Presbyteris.) Nec non ibi: (Accedit ordinatus, cui praebet Pontifex sanctum Panem, hoc est particulam panis consecrati; Et primum inter alios Presbyteros communicat.) De porrectione autem calicis cum vino, & patenae cum Hostia, neverbum quidem. In sola Episcopi consecratione Graeci praeter manus impositionem utuntur impositione libri Evangeliorum ad instar Ecclesiae Latinae, & Africanae ad praescriptum cap. Episcopus, 23. dist. Ut enim legitur in Euchologio in tit. Ordo qui observari solet in ordinatione Episcopi. Pontifex imposita manu recitat quae sunt scripta in charta, videlicet, (Divina gratia, quae semper infirma sanat, & imperfecta perficit, promovet N. amabilissimum Presbyterum in Episcopum à Deo custodit Civitatis N. Cantus respondentibus, &c.) Apertis Evangeliorum, & imponit capiti illius, qui ordinatur simul a tangentibus alijs quoque Pontificibus: Deinde facta trina Crucem in capite illius, imposita aqua manu sic precat, &c. & recitat quasdam orationes, quibus ostendit eum jam esse consecratum Episcopum.

91 Ex his appareat in Ecclesia Orientali ordines conferri per solam manus impositionem absque ulla instrumentorum traditione. Unde Petrus Arcudius d. lib. 6. de Sacram. ordin. cap. 5. concludit apud Graecos praeter manus impositionem nullam aliam reperiri materiam, & supra in cap. 3. reprehendit Philadelphien. qui dixit materiam apud Graecos esse sacrum panem, &

certum instrumentorum numerum.

Et quamvis etiam apud Graecos in ordinatione sit usus nonnullorum instrumentorum; tamen haec non adhibentur, nisi post absolutam ordinationem; ideoque non possunt esse materia hujus sacramenti: nam ut idem Arcudius ait d. cap. 3. de materia Sacramenti Ordinis (Apud Graecos Lectori, Subdiacono, Diacono, Presbytero, & Episcopo cum ordinantur, imponuntur manus à Pontifice, estque id commune omnium.

Deinde peractis orationibus consecratoris lectioni porrigit Pontifex librum Epistol. Canoniarum cum Actibus Apostolicis, Subdiacono praebet vas, urceolum, & lebetem una cum mantili ad infundendam aquam Pontifici. Diacono exhibet flabellum, quo arceat muscas, pulveres, & id genus à Sacratissima Eucharistia. Presbytero Pontifex porrigit missale, licet hoc de porrigitur missali in Euchologio non legatur, sed tantum mos hujusmodi sit alicubi utatus. Et dum celebrat Episcopus praebet Presbytero particulam abscissam ex majori particula, quae est in patena super Altari. Et propterea idem Arcudius eod. lib. 6. de Sacram. ordin. c. 3. (Instrumenta, inquit, apud Graecos exhibentur quidem, quia tamen exhibentur sine ulla verbi peractis jam factis ordinibus, & nulla sit eorum mentio in orationibus consecratoris, non videntur de facto, & ut nunc se res habet, esse materia, quamvis possent esse, ut sunt apud Latinos. si aliter & una cum forma exhiberentur.) Haec ille. Nec refert quod in traditione Panis consecrati profertur illa verba, quae habentur in Euchologio; (Accipe depositum hoc, & serva illud usque ad Adventum Domini nostri Jesu Christi, quando debet abs te illud repetere.) Etenim non propria illa sunt forma, neque panis consecratus est materia, quod probatur evidentissima ratione: nam antequam Pontifices eum porrigan, ipsimet Presbyter tanquam perfecte ordinatus una cum Episcopo eum consecrat, ut in Euchologio. At consecrare non possent, nisi jam recepissent characterem Sacerdotalem. Unde in eodem Euchologio qui accedit ad accipiendum panem, appellatur ordinatus jam; & consecratus per manus impositionem, ut in rubr. Ordo qui observari solet in ordinatione Presbyteri, Porro in antiquo Patriarchali Euchologio, ut ipse Arcudius testatur cap. 2. sic habetur: Archiepiscopus porrigit ordinato unum panem. Et secundum eum differentia inter Euchologia manus scripta, & typis excusa, haec est; quod in manus scriptis panis datur Presbytero ordinato non consecratus, ut eum consecret; in excusa datur consecratus; & putat ipse corrigendum esse Euchologium impressum ab Euchologio antiquo manuscripto, & dandam esse particulam panis, quam ipse nuper ordinatus consecrare debeat, sicut observant Rutheni. Sed nihilominus etiam inspecto hoc ritu Euchologii manuscripti, panis non consecratus non potest esse materia ordinis Sacerdotalis, quia datur Presbytero jam ordinato, ut habent verba Euchologii, nec in traditione hujus panis profertur forma. Forma autem in Sacramento non potest praecedere materiam.

Præterea quicquid sit de his, illud certissimum est plerisque ex Graecis juxta Euchologia Prosp. Fagn. in 2. part. primi Decretal.

sive manuscripta, siue impressa in ordinatione Presbyteri non porrigitur calicem cum vino, atque ita non adhibere materiam integram à Concilio Florentino definitam in traditione Presbyteratus.

92 Porro, an hic mos ordinandi per solam manus impositionem servaretur olim in Ecclesia Orientali, plane non constat. Nam etsi in Concilio Florentino Georgius Vari Grentensis Presbyter Græcus exhibuerit Juliano Presbytero Cardinali S. Sabinae Euchologium Patriarchali manu scriptum, quod eundem profusum modum praescribit ordinandis, quem hodie ad unguem servat Græcorum Ecclesia; quod quidem Patriarchale dicitur assertari in Monasterio Cypri Ferratae manu ejusdem Cardinalis subscriptum, ut refert Arcudius in eod. tract. lib. 6. c. 5. Ignoratur tamen, quanta fides ejusmodi Euchologii sit adhibenda, nec ullam illius rationem habuit Concilium Florentinum, cum diffinierit materiam ordinis Presbyteratus esse porrectionem calicis cum vino, & patenae cum pane. Et quamvis haec doctrina in specie tradita fuerit Armenis; tamen decretum illud continet fidem orthodoxam; ut patet ex principio decreti ibi, (nec ulla in futurum de fidei veritate apud ipsos Armenos haesitatio esse valeat, atque idem per omnia sapientem Sedem Apostolicam, & ibi, (Ut sub quodam brevi compendio orthodoxae fidei veritatem, quam super praenunciis Romana profertur Ecclesia, per hoc Decretum sacro approbante Florentino Concilio ipsi Orientibus ad hoc etiam consentientibus traderentur.) Unde fit, ut adstringat etiam Græcos, neque enim alia fides esse potest apud Græcos, alia apud Armenos, alia apud Latinos, cap. Loquitur Dominus 24. qu. 1. Extravag. Vnam sanctam, de major. & obed. cum concord.

93 Neque obstat quod in eo decreto fuerit traditum Armenis Symbolum à centum quinquaginta Episcopis in Oecumenico Constantinopolitano Concilio editum cum illa additione, *filioque*, ipsi Symbolo declaranda veritatis gratia, & urgenti necessitate licite, & rationabiliter appolita, & ordinatum ut per omnes Armenorum Ecclesias intra Missarum solemnia sicut apud Latinos mos est singulis saltem Dominicis diebus, & majoribus festivitibus decantaretur, aut legeretur, ut habetur in §. In prima ergo datus, hoc autem præceptum Græcos non ardet. Id iniqua non obstat: nam quod Symbolum Patrum decantetur in Ecclesia cum illa additione, *filioque*, non est de jure divino, sed ex Constitutione Ecclesiae, ut scriptum in cap. 1. num. 32. supra de Summa Trinit. & fid. Cathol. Unde a præcepto illo juris positivi Graeci jure eximi poterunt ab Ecclesia Romana, sicut fuerunt exempti. At verò in his, quae ad fidem pertinent, & sunt de jure divino, sicut sunt materia, & forma Sacramentorum, ut patet ex dictis supra num. 19. & 20.

96 Decretum Eugenii ligat etiam Græcos: nam in c. Ad abolendam, de haer., tanquam haeretici communicantur universi, qui de Sacramento Corporis, & Sanguinis Domini nostri Jesu Christi, vel de Baptismate, seu de peccatorum Confessione, Matrimonio, vel reliquis Sacramentis aliter sentire, aut docere non mutant, quam sacrosancta Romana Ecclesia praedicat, & ob-